

Curierul Adventist

ORGAN AL CULTULUI CREȘTIN A. Z. S.

DIN

REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA

ANUL LIII
MARTIE — APRILIE
1975

A FRÎNT... ȘI A DAT!

„Și-a ridicat ochii spre cer, a binecuvîntat, a frînt pîinile și le-a dat ucenicilor iar ei le-au împărțit noroadelor“.

Matei 14,19 u.p.

Această minune a înmulțirii pîinilor, este singura minune raportată de toți Evangheliștii în paginile Sfintelor Scripturi. Cu certitudine că au existat temeinice motive ca Duhul lui Dumnezeu, inspirator al autorilor celor patru Evanghelii sinoptice, să fi procedat astfel. Serva Domnului scrie în legătură cu aceasta :

„În actul adus la îndeplinire de către Domnul Hristos, de a da cele necesare vieții unei mulțimi înfometate este cuprinsă o profundă lecție spirituală“.

În adevăr, nu putem să nu constatăm faptul că cinci pîini și doi pești, constituiau — omeneste vorbind — o imposibilitate. Nu se putea ca această neînsemnată cantitate de hrană să fie îndestulătoare pentru aproximativ cinci mii de suflete. Dar această „imposibilitate“, în mîinile Domnului Hristos, ale Aceluia care „zice, și se face ; poruncește și ce poruncește ia jîință“, devine un izvor de binecuvîntare, o abundență. Au mîncat și a mai și rămas.

Făcînd însă lectura întregului verset (Mat. 14,19), urmărind lucrarea făcută de El, reținem faptul că Domnul a binecuvîntat și A FRÎNT, pîinea ce urma să fie dată noroadelor. Chiar binecuvîntată fiind pîinea, dacă ea nu era frîntă, nu putea ajunge la mulțimea celor prezenți.

Actul acesta umanitar, act al iubirii veșnice, nu este numai un act creator, ci este un SIMBOL. Domnul Hristos ne spune despre EL : „EU SÎNT PÎINEA VIETII“ (Ioan 6,35). Pîine binecuvîntată, El fiind izvorul a toată binecuvîntarea. Și totuși „dacă corpul Său, dacă inima Sa, dacă întreaga Sa viață n-ar fi fost frîntă, viața Sa prețioasă n-ar fi putut fi dată pentru mîntuirea noastră, iar cei păcătoși ar fi rămas fără nădejdea mîntuirii“. El a trebuit să fie frînt pe crucea Golgotei, pentru ca „oricine crede în El să nu piară ci să aibă viața veșnică“.

Minunea înmulțirii pîinilor este un simbol al sacrificiului Său. Este o pildă pentru slujitorii Săi din toate timpurile. Cîndva, din punct de vedere spiritual, sau al eficienței, eram — asemenea celor cinci pîini o... imposibilitate. El ne-a chemat totuși ca slujitori ai Săi, ca fii ai harului salvator,

ca după ce va frînge în noi tot ceea ce este firesc, să putem fi DAȚI nevoilor spirituale ale bisericii Sale.

Sf. Scripturi abundă în exemple concludente în legătură cu necesitatea acestei lucrări spirituale în viața slujitorilor Săi, ca și în viața tuturor celor ce cred și nădăjduiesc în Cuvîntul făgăduinței Lui.

Mai înainte de experiența de la pîriul Iaboc, patriarhul Iacob „nu avea o cunoaștere din experiență a lui Dumnezeu. Inima sa nu era renăscută prin harul divin“. Putem spune că el era, mai înainte, un bun și dibaci crescător de vite. Aceasta pînă cînd infirm, a căzut pe grumazul îngerului legămîntului ! Abia atunci a cunoscut biruința credinței. Numai după ce s-a frînt în el tot ceea ce era firesc. Poate că exemplul cel mai clasic este Petru. Îi cunoaștem acțiunile și temperamentul. Sinceritatea și șovăiala. Hotărîrea... dar și prăbușirea. Dar iubirea neprefăcută a inimii sale nu l-a condus la ștreang, după ce s-a lepădat de Învățătorul său, ci... în Ghetsemani. S-a prăbușit în locul în care Domnul se rugase pentru statornicia lui. Acolo s-a frînt în remușcare și căință pentru actul necugetării sale. Acolo a biruit, devenind marele și Sfîntul apostol Petru. Numai după experiența frîngerii lui a putut participa activ la construirea edificiului bisericii lui Hristos.

Poate că este necesar ca și noi să trecem prin această experiență. Poate că este necesară o sfîntă cercetare de inimă a fiecăruia dintre noi. Mulțumirea de noi înșine, nu împiedică cumva lucrarea puterii Sale în viața noastră de slujire ? Dorim noi oare să fim predicatori înțeleși ? Sau un slujitor al lui Dumnezeu în folosul obștei credincioșilor Săi ? Cineva ar putea fi un bun predicator, fără însă a fi un trimis, un slujitor al lui Dumnezeu. Sau poate fi un slujitor al lui Dumnezeu, fără însă a fi „un predicator mare“. Dar prin harul lui Dumnezeu putem fi și una și alta. Nu vom putea aduce niciodată mîngîiere credincioșilor ce au nevoie de ea,

(Continuare în pag. 21)

SUMAR

- Editorial
- 9 Martie 1975 —
in conștiința țării
- Nicolae Ceaușescu
reales președinte
al R.S.R.
- Predica, improvizație
sau studiu temeinic?
- Gânduri despre min-
tuire
- Ziua Domnului
- Fiul lui Dumnezeu și
fiul omului
- Cartea psalmilor
- Puncte de vedere
- Sfirșit de cale
- Probleme controver-
sate ale exodului

Peste 200.000 de oameni ai muncii au fost prezenți în ziua de 6 martie 1975, în Piața Republicii din Capitală. Țara întreagă a trăit atmosfera marilor evenimente politice. O vibrantă manifestare a unității și coeziunii întregului nostru popor. Poporul își exprimă satisfacția pentru marile succese cucerite sub conducerea

9 MARTIE 1975-

partidului în cele trei decenii de la instaurarea primului guvern revoluționar.

Cu această ocazie, în cuvîntul pe care Excelența sa Domnul Nicolae Ceaușescu, președintele Republicii Socialiste România, l-a adresat celor prezenți și țării întregi, spunea :

„În ce mă privește, doresc să declar din nou și la această mare adunare populară, în fața întregului partid și popor, cu deplină conștiință de răspunderile pe care mi le-au incredințat partidul și poporul, că voi îndeplini cu cinste toate aceste îndatoriri ce îmi revin.

Voi face totul în vederea unirii tuturor oamenilor muncii fără deosebire de naționalitate, a întregului popor.

Voi servi, dragi prieteni și tovarăși, fără preget cauza socialismului și comunismului în România și în lume.

Voi milita neabătut pentru colaborare și pentru pace în lume ! Nu voi face nimic care să dăuneze poporului nostru, și voi face totul ca să împiedic pe oricine să dăuneze interesele poporului nostru !“.

Și țara întreagă a votat ! 9 Martie 1975, într-o atmosferă de entuziasm patriotic, cu conștiința înaltei lor responsabilități, cei aproape 15 milioane de cetățeni cu drept de vot ai patriei noastre, s-au manifestat ca o voință unică, exprimîndu-și adevărul lor pleneră la mărșul program al țării și conducerii ei.

Ea, țara întreagă, a consacrat bilanțul remarcabil al legislației care s-a încheiat, perioada cea mai fertilă în succese din istoria patriei noastre. Ea a consfințit realizările istorice în

transformarea revoluționară a societății românești, în edificarea cu succes a noii ordini sociale pe pămîntul patriei, rod al muncii și luptei eroice a tuturor oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate, a întregului nostru popor.

Ea, țara întreagă, și-a reafirmat, astfel, dragostea, prețuirea și stima nețărmurită față de Partid, față de Conducerea sa. Votul în unanimitate acordat Excelenței sale Domnului Nicolae Ceaușescu, președintele Republicii Socialiste România, constituie o nouă și elocventă expresie a sentimentelor de înaltă stimă și dragoste pe care întregul nostru popor le nutrește față de personalitatea sa, opțiunea unanimă a cetățenilor reflectă convingerea întregii noastre națiuni că alegerea Excelenței sale Domnului Nicolae Ceaușescu în forumul suprem legislativ al țării, constituie încă o garanție a faptului că vor fi realizate cu consecvență și în cele mai bune condiții istoricele hotărîri ale Congresului al XI-lea.

Prin votul său, țara și-a reinnoit mesajul ei de prietenie și colaborare cu toate popoarele lumii, în spiritul noilor principii ale relațiilor între state — respectul independenței și suveranității naționale, neamestecului în treburile interne, egalitatea în drepturi, avantajul reciproc, nerecurgerea la forță și la amenințarea cu forța. Astfel, țara și-a exprimat cu toată hotărîrea adevărul la

ÎN CONȘTIINȚA ȚĂRII

politica internațională a statului nostru, a cărei justețe este confirmată de întreaga desfășurare a fenomenelor și evenimentelor din lumea noastră.

Sînt bine cunoscute autoritatea și prestigiul de care se bucură în lume țara noastră și inițiativele ei, poziții și inițiative inspirate de interesele supreme ale națiunii noastre

CONTINUARE ÎN COP. 3

Nicolae Ceaușescu

reales președinte al

Republicii Socialiste România

Cînd în ziua de 17 martie 1975, prin votul unanim al țării, Excelența sa Domnul Nicolae Ceaușescu era reales în înalta funcție de președinte al Republicii Socialiste România, se confirma atunci opțiunea entuziastă din martie 1974, dragostea și încrederea nemărginită a patriei, se recunoștea spiritul clarvăzător și de abnegație cu care „primul cetățean” al țării înțelegea și continuă să înțeleagă a se identifica cu destinele țării, apăsînd cu brațe puternice și cu o inimă caldă și sensibilă pe brăzdarul vremurilor noi, pentru cauza păcii și progresului social al României și al lumii întregi.

Și era numai firesc, ca milioanele de inimi românești, care la 9 martie 1975 și-au dat adeziunea lor totală pentru candidații Frontului Unității Socialiste, semnînd astfel în cartea istoriei neamului nostru voința unei țări de a-și desăvîrși opera de prosperitate și progres social, să reinvestească în funcția supremă a statului pe cel care constituie o „garanție istorică a continuității de luptă și idealuri”, garanție a înaintării României pe calea afirmării depline în contemporaneitate, garanția creșterii neînterupte și a contribuției pe care țara noastră este chemată să o aducă la crearea unei lumi mai bune și mai drepte, pe Excelența Sa Domnul Nicolae Ceaușescu.

Actul acesta al țării capătă expresie de simbol pentru viitorul ei, căci țara întregă se angajează alături de președintele ei ca să acționeze cu toată hotărîrea pentru promovarea păcii, pentru progres, pentru o lume mai bună și mai dreaptă.

În jurămîntul solemn al președintelui Republicii, rostit în fața istoriei și a patriei, se află conștiința și hotărîrea a 21.000.000 de români, conștiința țării întregi.

„Jur să slujesc cu credință patria, să acționez cu fermitate pentru apărarea independenței, suveranității și integrității țării, pentru bunăstarea și fericirea întregului popor, pentru edificarea socialismului și comunismului în Republica Socialistă România.

Jur să respect și să apăr Constituția și legile țării, să fac totul pentru aplicarea consecventă a principiilor democrației socialiste, pentru afirmarea în viața societății a normelor eticii și echității socialiste.

Jur să promovez neabătut politica externă de prietenie și alianță cu toate țările socialiste, de colaborare cu toate națiunile lumii, fără deosebire de orînduire socială, pe baza deplinei egalități în drepturi, de solidaritate cu forțele revoluționare, progresiste de pretutîndenii, de pace și prietenie între popoare.

Jur că îmi voi face totdeauna datoria cu cinste și devotament pentru strălucirea și măreția națiunii noastre socialiste, a Republicii Socialiste România”.

Rostite cu demnitate și responsabilitate, cu conștiința „făuritorului de istorie, cuvintele luminau realitatea românească de astăzi, forța unui popor” liber și care este chemat să-și făurească cu competență viitorul, ocupînd locul ce i se cuvine în marea familie a popoarelor lumii.

În telegrama pe care conducerea Cultului nostru a adresat-o Excelenței Sale cu această ocazie se spune :

„Alăturîndu-ne entuziasmului întregii țări, în acest moment cu semnificații profunde pentru viitorul patriei noastre,

În numele credincioșilor, deservenților și Conducerii Cultului Creștin Adventist de Ziua a Șaptea din Republica Socialistă România,

Cu sentimente de profund devotament și prețuire, vă adresăm, Excelență, cele mai alese și calde felicitări cu ocazia realegerii dv. ca președinte al Republicii Socialiste România.

Pentru noi ca și pentru orice inimă românească, prezența Excelenței Voastre la cîrma țării, constituie garanția înfăptuirii mărețelor planuri de dezvoltare a patriei noastre, de afirmare tot mai pregnantă a prestigiului nostru național în lumea întregă.

Dorim ca odată cu manifestarea bucuriei noastre, cu recunoștința pentru libertățile de care ne bucurăm în patria noastră prosperă să vă asigurăm, Domnule Președinte, de atașamentul nostru neîmpărțit, plenar față de politica internă și externă a României, a Conducerii de Partid și de Stat.

Vă rugăm să primiți — Excelență — expresia celui mai distins omagiu și bucuria de a vedea în realegerea dv. ca președinte al Republicii Socialiste România, simbolul viitorului strălucit al neamului nostru.

În numele Comitetului de Conducere al Cultului AZS

Președinte, Secretar,
Popa Dumitru Pârvan Marin

București 18 martie 1975

Redacția

Cu prilejul acestei Conferințe de Orientare vom îndrepta, în mod deosebit, spre noi înșine telescopul Cuvintului lui Dumnezeu spre a vedea și a cunoaște mai adânc răspunderea solemnă ce apasă asupra noastră ca slujitori ai Domnului și ai bisericii.

Noi purtăm în general denumirea de pastori. Aceasta în-

și pentru arătarea și Împărăția Sa: propovăduiește Cuvintul, stăruiește asupra lui la timp și ne la timp, muștră, ceartă, îndeamnă cu toată blindețea și învățătura". 2 Tim. 4,1.2.

„Pînă voi veni, ia seama bine la citire, la îndemnare și la învățătura pe care o dai altora. Nu fii nepăsător de darul care este în tine, care ți-a fost dat

nimic. El mă paște în pășuni verzi, și mă duce la ape de odihnă; îmi înviorează sufletul, și mă povățuiește pe cărări drepte din pricina Numelui Său". Ps. 23,1-3.

Cum îți îndeplinești misiunea ta? Duce turma ta lipsă de ceva? E condusă turma prin pășuni verzi și la ape de odihnă?

IMPROVIZAȚIE SAU STUDIU TEMEINIC?

semnează a păstori, a conduce, a instrui, a îndruma, a hrăni, pe cei ce ne sînt încredințați spre păstorie.

Mai purtăm și denumirea de slujitori ai lui Dumnezeu și ai Cuvintului Său, ceea ce însemnează a sluji semenilor noștri așa cum a slujit Hristos cînd a fost pe pămînt.

Obişnuiesc frații noștri să mai spună deseori: „predicatorul nostru". Aceasta în dreptă imediat gîndul nostru spre una din însărcinările de competenție ale slujitorilor lui Dumnezeu și anume lucrarea de predicare; spre datoria de a predica Evanghelia, Cuvintul veșnic al viului Dumnezeu, de a predica virtuțile alese, roadele Duhului Sfînt, de a predica adevărul și de a îndruma membrii bisericii spre o viață sfîntă, curată, morală, bineplăcută lui Dumnezeu și oamenilor și a-i învăța a se face neîncetat de folos bisericii și societății.

Se pune întrebarea: Cum îți îndeplinești această chemare și însărcinările ce-ți revin? Ești conștient de marea răspundere?

Cuvîntul lui Dumnezeu rostit prin gura apostolilor și păstrat nouă în aceste zile prin Evangheliile, vorbind de această chemare, ne învață: „Te rog fierbinte, înaintea lui Dumnezeu și înaintea lui Isus Hristos, care are să judece vii și morți,

prin proorocie, cu punerea mîinilor de către ceata prezbiterilor. Pune-ți pe inimă aceste lucruri, îndeletnicește-te în totul cu ele, pentru ca înaintarea ta să fie văzută de toți. Fii cu luare amînte asupra ta însuși și asupra învățăturii, pe care o dai altora; stăruiește în aceste lucruri, căci dacă vei face așa, te vei mîntui pe tine însuși și pe cei ce te ascultă". 1 Timotei 4,13-16.

Accentuăm: „Ia seama bine la învățatură... fii cu luare amînte asupra ta însuși și asupra învățăturii pe care o dai altora".

Psalmistul David în vechime spunea: „Domnul este Păstorul meu: nu voi duce lipsă de

Și mai tîrziu prin gura profetului Ezechiel Domnul spune: „Eu însumi Imi voi paște oile... le voi paște pe o pășune bună..." Ezech. 34,15.14.

E numai drept să ne întrebăm azi: Ce predici, cum predici, cît timp îți iei pentru studiu și pregătirea hranei ce o dai turmei tale?

Iată întrebări care cer un răspuns. Nu voi căuta să răspund eu la toate aceste întrebări, ci voi enunța numai cîteva gînduri și în discuțiile ce vor urma, dv. veți completa aceste idei și gînduri, din experiența și practica de-a lungul anilor.

De aceea, și subiectul nostru ne vorbește despre:

„Predica: improvizație sau studiu temeinic?

Ce este predica? Dicționarul spune: „Cuvîntare rostită de obicei de preot în biserică axată pe un text biblic și cuprinzînd îndemnuri morale". (Mic Dicționar Enciclopedic).

O altă definiție descrie predica astfel: A anunța Cuvîntul lui Dumnezeu, a instrui poporul prin cuvîntări religioase și morale.

Ce înseamnă improvizație? Spre a fi preciși să lăsăm tot dicționarul să ne spună:

„Improvizație, faptul de a improviza, lucru, angajament, făcut la repezeală sau (prin

specializare) executarea spontană, nepregătită, nenotată a unei compoziții muzicale“.

„A improviza: a compune în grabă, pe nepregătite un discurs, o poezie, un cântec cu caracter ocazional (prin exten-

lui de cult, alcătuiesc altceva.“ Una este avînd două sau trei teme bine pregătite și nu mai prezinți pe aceea la care te hotărîseși mai înainte ci alta, și cu totul altceva este ceea ce îmi spunea: „Dau la o parte

siune) a înjgheba, a face ceva la repezeală din ce se găsește la îndemînă. A face pe dată și fără pregătiri versuri, un discurs, muzică“.

În cele ce urmează, și în luarea cuvîntului de către dv. nu vrem să facem discuții savante, sau în contradictoriu, sau aluzii răutăcioase, nu, ci dorim să contribuim cu toții la prezentarea într-o lumină cît mai clară a acestui subiect, pentru ca învățăturile și concluziile ce le vom reține să ne ajute să ne îndeplinim și mai bine pe viitor însărcinarea noastră.

Este vorba aici nu dacă o predică să fie scrisă și apoi citită, sau scrisă și învățată pe dinafară și prezentată liber, sau să ai un manuscris complet sau niciunul. Sigur că ne vom ocupa în treacăt și de aceste puncte, dar aci e vorba de vorbirea liberă, fără manuscris, notițe sau altceva și fără să fi gîndit măcar la ea mai înainte, așa cum spune și definiția: A face ceva la repezeală, fără pregătire.

Un tînăr pastor îmi spunea odată: „Dacă mi se pare mie nîmerit, eu îmi schimb subiectul, las la o parte tema pregătită și în pauza dintre Șeola de Sabat și începerea serviciu-

tema și înjghebez un alt subiect pînă începe serviciul de cult“. Era o prea mare încumetare.

Aș dori să prezint mai întii cîteva spicuiți din cele scrise de renumitul predicator Spurgeon, cu privire la acest capitol: Predica improvizație sau studiu temeinic. El zicea:

„Nu doresc să sfātuiesc pe nimeni să uzeze în mod obișnuit de felul acesta de a predica, adică predici improvizate, nepregătite; căci cu siguranță, foarte curînd, va ajunge să predice unei biserici goale și va dezvolta un talent de a alunga lumea. De fapt situații ce se pot întimpla, ca să nu fi avut posibilitatea să cercetezi și să chibzuiești asupra materialului ce-l tratezi, sînt de o valoare inferioară chiar la oameni erudiți; și cum niciunul dintre noi nu va fi așa de îndrăzneț, ca să se socotească geniu sau o minune a erudiției, mă tem că ceea ce vorbim fără o pregătire, nu merită prea multă atenție. Numai predica plină de învățăminte ține biserica strîns unită. O simplă amuzare retorică, nu folosește la nimic. Pretutindeni oamenii cer și doresc hrană, hrană adevărată.

Sistemul predicii nepregătite este fals în teorie și nu se confirmă în experiență. Nu avem nici o făgăduință că Spiritul Sfînt vrea să dea celor evlavioși hrană pe o astfel de cale. El nu va face nimic pentru noi, din ceea ce putem face noi singuri. Cînd avem posibilitatea să ne pregătim și nu o facem, cînd putem avea pastori care să studieze cu stăruință și nu o fac, nu avem dreptul să așteptăm și să pretindem ca ajutorul dumnezeesc să îndeplinească lipsa de care noi prin îndrăzneala și extravaganța noastră ne-am făcut vinovați.

Pastorul trebuie să privească materialul de predică pe toate părțile, să-l prelucreze cu toată atenția, și numai după ce el însuși a fost hrănit, săturat prin Cuvînt, numai atunci să pregătească hrană pentru alții.

Predicile noastre trebuie să fie mai întii sîngele vieții noastre spirituale, revărsarea puterii noastre spirituale și intelectuale, sau spre a folosi un alt tablou să fie niște diamante bine șlefuite, valoroase în sine și valoroase prin tăierea și montarea lor artistică, purtînd astfel semnele unei munci temeinice. Dumnezeu să ne ferască să-i aducem ceva ce nu ne-a costat.

Modul cel mai bun, dar în acelaș timp și greu, este de a aduna destul material pentru predică și apoi prezentat în așa fel, ca și cînd cuvintele ar veni de la sine în gură.

Aceasta nu e improvizație — vor fi cuvintele, modul de expunere — și asta e bine, dar cuprinsul, fondul este rezultatul unei temeinice pregătiri.

Vorbînd despre puterea, obișnuința sau darul de a improviza, cineva ar putea zice: „O, dacă l-aș avea și eu, atunci nu m-aș mai pregăti cu atîta trudă și oboseală“. Cine gîndește așa, nu merită darul acesta, ar fi un dar periculos. Dacă cineva gîndește că darul acesta ar fi perna leneviei, se înșală,

căci cine-l are, îl costă multă trudă și oboseală pentru a-l înmulți și dezvolta, nu numai a-l păstra.

Ca să poți da altora, trebuie să fi strâns ceva mai înainte. Exemplul, un morar: vine cineva cu un sac și vrea în cinci minute să-i umple sacul cu făină. Dacă morarul are măcinat mai înainte, poate face aceasta, dar dacă lada e goală, de unde să dea?

Tot astfel stau lucrurile și cu pastorii. Trebuie să măcinați înainte, altfel nu aveți făină să dați.

Nu puteți improviza gânduri bune, dacă nu aveți obișnuința de a cugeta, a medita și a vă hrăni puternic spiritul vostru, cu asemenea gânduri. Lucrați cu stăruință în orice clipă disponibilă. Umpleți sufletul vostru cu bogăție spirituală și apoi ca și negustorul ce are magazinul plin cu tot felul de mărfuri, veți avea tot ce trebuie pentru clienți.

Există o regulă, fără excepție, ca acela care vrea ca din el să se reverse învățatură să fie el mai întâi plin. Dacă inima e plină, gura revarsă prin cuvinte.

Obișnuiți-vă ca gândurile voastre să fie continuu spre cele cerești. Cercetați necontenit Scriptura. Plăcerea voastră să fie în Domnul, în Cuvântul Său și atunci fără frică veți putea vorbi despre ceea ce ați gustat din Cuvântul cel bun al Domnului.

Un om poate fi încet la vorbire când spune ceva ce nu a trăit, nu a experimentat; dar voi care sînteți calzi în iubirea voastră pentru Domnul și vă bucurați de umblarea cu El, puteți cânta un imn în inima voastră și atunci limba voastră va fi asemenea condeiului unui scriitor destoinic și talentat.

Pătrundeți adînc adevărurile spirituale, trăiți-le, și apoi ușor le puteți prezenta altora.

Precum nu poți face o navă de luptă din lemn (tufiș) de

coacăze, tot așa nu poți face un predicator care să-și împlinească cu promptitudine și credincioșie slujba sa, dintr-un om care nu a învățat să fie el însuși ordonat în viață.

Dacă vreți ca să se reverse din voi valurile cunoștinței, trebuie să fiți mai întâi voi plini de toată cunoștința, și-n mod deosebit de cunoașterea Domnului Isus Hristos.

Nu improvizați nimic pînă nu ați studiat temeinic materialul. Fiți maeștri ai cuvintelor și mînuși-le, transformîndu-le cînd în fulgere și trăznete, cînd în picături de rouă strălucitoare. Cine însă caută numai cuvinte goale, este asemenea cu acela care strînge capace de scoici și teci de fasole goale; dar pentru omul inteligent și adînc cugetător, cuvintele sînt panere de argint pentru gândurile de aur.

Ați făcut cumva o greșală în vorbire, păstrați-vă calmul, nu vă străduiți cu orice chip s-o

viza. Orice deprindere și orice exercițiu nu vă va putea face independenți de ajutorul și sprijinul dumnezeesc.

Un mod sfînt și plin de binecuvîntare, ca să poți vorbi liber, este acela ca pastorul să se încreadă copilărește puterii Duhului Sfînt. Și chiar dacă ați predicat de patruzeci și nouă de ori bine fără pregătire, acesta nu este un motiv de încredere în sine și bizuire pe sine, pentru cea de a cincizecea oară, căci dacă Dumnezeu vă părăsește nu mai puteți face nimic.

Păziți-vă de simplul fapt al vorbirii, de pălăvrăgeală, de vorbe goale și de darul de a nu spune nimic în vorbe multe.

Mă bucur din inimă, zicea Spurgeon, cînd un frate se împotmolește, atunci cînd vorbește cu o mare încredere în sine, și cînd de fapt nu prea are nimic de spus. Fie ca toți, care fac aceeași greșală, să aibă parte de soarta aceasta. Frații mei, este un dar rău și

îndreptați, căci veți mai face în acest caz și pe a doua, și apoi ajungeți să vă încurcați ca într-o plasă.

Oricit de talentați ați fi, să nu gîndiți că propria putere vă este suficientă pentru a impro-

greșit înțeles, cînd cineva poate să țină o vorbire liberă despre nimic, adică fără a spune ceva. Ce folosește cînd nimicurile sînt îmbrăcate în cuvinte frumoase? Din nimic, nimic nu iese. Vorbirea liberă, fără stu-

diu, fără pregătire este ca norul fără apă, care nu aduce ploaie, o fântână secată, un dar periculos atât pentru pastor cât și pentru turmă. O asemenea improvizație poate fi folosită doar pentru a urla, a răcni. Preferăm să nu avem darul vorbirii libere, sau chiar să-l pierdem, decît să fim niște gălăgioși, ca o aramă sunătoare sau un chimbăl zăngănitor.

Chemarea solemnă a slujbei de predicator creștin, reclamă totul, cere tot ceea ce un om poate face mai bine. Insultăm pe Dumnezeu și pe oameni dacă ne prindem de această lucrare cu jumătate de inimă. Trebuie să ne trezim din adormire dacă vrem să salvăm pe oameni de la cădere.

Iată deci, cît de mare, este răspunderea noastră iubirii mei frați, înaintea lui Dumnezeu și a oamenilor, în această privință.

O predică nu însemnează doar a spune ceva, ea trebuie să facă ceva. Cineva a zis: „Predica este transmiterea unei Persoane, prin o persoană, la un grup de persoane“. Și cine altul este cel transmis dacă nu „Cuvîntul veșnic — Logosul — Creatorul care S-a făcut trup și a locuit printre noi?“ Se poate spune despre toate predicile noastre că ele sînt pline cu Hristos, Cuvîntul viu care creiază și transformă?

Să privim un moment la bărbații din trecut ai lui Dumnezeu și să învățăm de la ei.

Despre Ezra, pe care împăratul Artaxerxe îl numea „preotul și cărturarul iscusit în Legea Dumnezeului Cerului“ citim: „Căci Ezra își puse în inimă să adîncească și să împlinească Legea Domnului și să învețe pe oameni în mijlocul lui Israel legile și poruncile.“ Ezra 7,10.

„Născut din seminția lui Aaron, Ezra primise o educație preoțească și pe lîngă aceasta se familiarizase cu scrierile magilor, astrologilor și ale

înțelepților împărăției Medo-Persane. Totuși, el nu era mulțumit cu starea sa spirituală. El dorea să fie în deplină armonie cu Dumnezeu, el dorea să aibă înțelepciune pentru a aduce la îndeplinire voința divină. Și astfel ‘își puse inima să adîncească și să împlinească Legea Domnului’.

Aceasta îl făcu să se consacre serios studiului istoriei poporului lui Dumnezeu, după cum este raportată în scrierile profesilor și regilor. El cerceta cărțile istorice și poetice ale Bibliei... el cugeta în mod serios asupra experiențelor lui Israel... el trecu printr-o nouă și radicală pocăință și se hotărî să devină maestru în ce privește cunoașterea celor raportate de istoria sfîntă spre a putea folosi această cunoștință de a aduce poporului binecuvîntare și lumină... El căuta pe Dumnezeu în mod serios pentru ca să poată deveni un învățător înțelept al lui Israel. Străduințele lui Ezra de a trezi un interes pentru studierea Scripturilor au fost perpetuate toată viața sa, printr-o activitate neobosită. El deveni un bărbat plin de evlavie și zel’.

Despre Daniel citim: „Am văzut din cărți“. Dan. 9,2. El studia, postea și se ruga.

Apostolul Pavel, unit cu Hristos, Învățătorul ceresc, a fost în stare să comunice lecții de înțelepciune divină, învățături care urmau să fie aplicate în toate timpurile și în toate locurile.

Toți slujitorii adevărați ai lui Dumnezeu au reușit să-și îndeplinească misiunea lor numai prin rugăciune, meditație și prin studiu asiduu. Ei nu au așteptat să le vină ajutor de sus, fără vreun efort din partea lor.

Cuvîntul inspirației divine ne spune:

„Priceperea ia proporții în putere, în întîndere și agerime, printr-o zilnică întrebuintare. Dacă spiritul nu lucrează, atunci el va slăbi. El trebuie să fie deprins cu cugetarea, a

se adînci de obicei într-o meditație silitoare, altfel el va pierde mult din puterea sa de cugetare.

Un predicator care se încumetă să predice adevărul avînd numai o cunoștință superficială a Cuvîntului lui Dumnezeu intristează Spiritul Sfînt.

Predicatorii care voiesc să lucreze cu succes, trebuie să fie cercetători ai Bibliei și bărbați ai rugăciunii. Este un mare păcat a fi cineva neglijent în studiul Cuvîntului, în timp ce se încumetă a învăța pe alții.

Solia mea către predicatorii cei în vîrstă și cei tineri, este: ‘păstrați cu zel timpul rugăciunii, al studiului Bibliei și al cercetării de sine. Rezervați-vă o parte din zi pentru cercetarea Scripturii și pentru comunicarea cu Dumnezeu’.

Nimeni nu poate spune, cît se pierde printr-o predică pe care predicatorul o ține fără consfințirea Spiritului Sfînt.

Niciodată solul lui Dumnezeu nu trebuie să înceteze în străduința sa după mai multă lumină și după mai mare putere.

Puneți mîntea voastră la lucru pentru ca să prezentați adevărul într-un mod interesant.

Nimeni să nu-și închipuie că va ajunge la voia întîmplării într-o poziție unde poate fi de folos. Dacă oamenii doresc să fie folosiți în lucrarea lui Dumnezeu, atunci să-și încordeze puterile lor și să-și concentreze mîntile lor într-o silință serioasă.

Predicatorii care voiesc să lucreze cu succes pentru mîntuirea sufletelor trebuie să fie cercetătorii Bibliei și bărbați ai rugăciunii. Este păcat a voi să instruești pe alții în cuvînt și a neglija în același timp studiul personal.

Predicatorii mai bătrîni și mai cu experiență ar trebui, ca servi ai lui Dumnezeu, să privească ca o datorie a lor de a înainta mereu, făcînd în fiecare zi progrese, devenind din ce în ce mai destoinici în lucra-

rea lor și adunându-și mereu material nou pentru predici. Cu fiecare an ei trebuie să dezvolte o mai adincă pietate, un spirit mai blând, o viață spirituală mai bogată și o cunoștință mai temeinică a adevărilor biblice.

Servii Evangheliei trebuie să-și rezerve timp pentru citire, studiu, meditație și rugăciune. Ei trebuie să-și adune o rezervă de cunoștințe folosite și să învețe pe dinafară părți din Sfânta Scriptură.

Iată dar, care este îndemnul pentru noi ca pastori în ce privește pregătirea noastră pentru a predica.

Mă gândesc la cel ce a fost printre noi P. P. Paulini, cu câtă stăruință și minuțiozitate își pregătea predicile și cum le recitea înainte de a le prezenta. Și azi mai întâlnim oameni care-și aduc aminte cu plăcere de acele ocazii și spun: „Când eram student, mă duceam la conferințele lui Paulini, ce minunate erau“. Dar pe el acestea îl costau trudă, muncă stăruitoare și rugăciune.

Îmi spunea cineva: „Pentru o predică bună, îmi trebuie cel puțin o lună de zile ca să o pregătesc“. Se va obiecta la aceasta, că pastorul mai este preocupat și cu alte probleme și că de multe ori, cei ce au o singură comunitate, trebuie să pregătească săptămînal o predică, două sau chiar trei. Este adevărat lucrul acesta, dar aceasta nu ne îndreptățește a urca la amvon nepregătiți. Noi să ne facem partea noastră, folosind tot timpul ce-l avem disponibil, studiind și pregătind materialul și Dumnezeu Își va face partea Lui desăvirșind ceea ce nu a fost posibil să realizăm noi cu tot efortul ce l-am depus.

În definiția improvizației se spunea: „A înjgheba, a face ceva la repezeală din ce se găsește la îndemînă“.

Chiar în ce privește hrana fizică admitem odată, de două ori să se înjghebeze ceva la re-

pezeală din ce se găsește, dar cînd aceasta devine obișnuiță, nu mai sîntem de acord cu acest sistem.

La fel și în cele spirituale. Să nu devină improvizația un obicei, a înjgheba ceva, căci vor observa de îndată și comunitățile și vor avea ceva de spus. Să căutăm să ne îndeplinim toată datoria și să depunem toate eforturile ca nimeni din cei de azi să nu fie în această situație.

Și acum, spre încheiere, câteva gânduri cu privire la subiectul nostru: predica, studiu asiduu sau improvizație.

Cuvîntul inspirației divine spune: „La compunerea predicilor, unii predicatori țin seama de cel mai mic detaliu, cu atîta exactitate încît Domnului nu-I lasă decît puțin loc, ca să călăuzească mintea. Fiecare punct este bine stabilit și apoi la ținerea cuvîntării, se urmează cronometric după poziția făcută. Se pare ca și cînd le-ar fi imposibil să se abată de la planul stabilit mai dinainte. Aceasta e o mare greșală, care dacă se menține așa mereu, face pe predicatori să devină mărginiți lăsîndu-i fără viață și energie spirituală. Dumnezeu voiește ca servii Săi să depîndă în mod absolut numai de El“.

Predicile scrise au avantajele lor: pot fi mai perfecte, te exprimi mai atent, stilul literar poate fi făcut mai frumos, expresiile și figurile de stil mai deosebite, o retorică mai bună, vocabular mai bogat și expresii mai potrivite decît în vorbire liberă. Dar predicile scrise au și dezavantaje: comunitatea o va găsi foarte bună, dar nu va primi acea măsură de ajutor spiritual cum ar primi cînd vorbești în mod liber. Nu mai e viață, nu mai e putere. Nu poți captiva atenția ascultătorilor și nu-i conduci la o hotărîre.

Se poate scrie o predică și cuvînt cu cuvînt, dar să o stăpînești într-atît încît să n-o ci-

tești ci s-o expui în mod liber, În general o schemă și material ajutător e bine să ai întotdeauna în față, dar să lași loc Duhului Sfînt pentru a inspira și călăuzi. Improvizație? Da, numai cînd aceasta vine independent de voința noastră, în vreo împrejurare oarecare, și atunci Dumnezeu ne va ajuta. Regula generală de urmat neclintit, în ce privește predica este: studiu asiduu, meditație și rugăciune.

Avînd în vedere solemnitatea răspunderii noastre și importanța chemării noastre ca slujitori ai lui Dumnezeu, rog pe Bunul Tată Ceresc să ne ajute ca aceste îndemnuri să aibă darul de a ne cerceta pe noi înșine în scopul de a ne face pe deplin datoria, ca astfel turma să fie dusă întotdeauna la „pășuni verzi“ și la „ape de odihnă“, împlinind astfel Cuvîntul Scripturii: „Luați seama dar la voi înșivă și la toată turma peste care v-a pus Duhul Sfînt episcopi (vegheatori) ca să păstoriți biserica Domnului pe care a cîștigat-o cu însuși singele Său... și cînd Se va arăta Păstorul cel mare, veți căpăta cununa, care nu se poate vesteji, a slavei“. Fapte 20,28; 1 Petru 5,4.

M. Pârvan

Referat prezentat la Conferința de Orientare pe trim. III/1974 cu pastorii și angajații Cultului nostru.

Gânduri despre mîntuire

„Căci gîndurile Mele nu sînt gîndurile voastre”.
Isa. 55.8.

Dumnezeu creie pe om cu scopul de a fi veșnic fericit și cu posibilitatea unei dezvoltări și unui progres continuu pe plan spiritual și intelectual. Dar pentru a putea intra pe poarta aceasta deschisă spre infinit, el trebuia să dea dovadă de o deplină încredere și supunere față de Creator. Adam nu trecu acest examen, nu din cauză că era prea greu, ci din cauza unei deliberate încrederi în insinuările Satanei, dușmanul declarat al lui Dumnezeu, care dorea să-și cristalizeze planurile sale în experiența și viața unor creaturi inteligente. Eva și apoi Adam au avut mai multă încredere în Lucifer, decît în planurile și gîndurile Aceluia care-i adusesse la ființă.

Această atitudine a făcut ca păcătosul să aibă o receptivitate inexplicabilă față de ideile și planurile celui rău.

Acesta este și motivul pentru care, în vederea realizării mîntuirii, toate elementele acestui mare plan se concentrează asupra dezvoltării încrederii nelimitate în planurile și gîndurile lui Dumnezeu.

Cînd cel păcătos a încercat să întreacă gîndurile și planurile sale în cele ale lui Dumnezeu, crezînd că poate da o mină de ajutor, a greșit amarnic și și-a împovărat viața cu încurcături ce urmau să aibă implicații istorice peste milenii. Să ne gîndim de pildă la Abraam. Dumnezeu îi făgăduise o sămînță, „în care aveau să fie binecuvîntate toate neamurile pămîntului”. Tot așteptînd împlinirea făgăduinței, și văzînd că se apropie timpul cînd, omenește vorbind, era cu neputință să mai aibă un fiu, se lasă influențat de sugestia firească a soției sale, și are un fiu din roaba sa, Agar — pe Ismael. El socotea aceasta o contribuție binevenită la realizarea planului lui Dumnezeu. Un gînd total greșit! Ei trebuiau să aibă încredere și să aștepte. Să aștepte manifestarea atotputerniciei și bunătății lui Dumnezeu, dînd pe față o totală supunere și încredere în gîndurile și planurile lui Dumnezeu.

Am putea urmări multe exemple în istoria sîntă, cînd cel păcătos a încercat să dea prioritate gîndurilor sale, avînd impresia că cele divine ar fi inefficiente sau tardive. Ideea aceasta de contrast între gîndurile și planurile lui Dumnezeu și cele ale omului este prezentată foarte limpede și rezumativ în cu-

vintele din cartea profetului Isaia 55,8.9: „Căci gîndurile Mele nu sînt gîndurile voastre, și căile voastre nu sînt căile Mele, zice Domnul. Ci, cît sînt de sus cerurile față de pămînt, atît sînt de sus căile Mele față de căile voastre și gîndurile Mele față de gîndurile voastre”.

Eficiența acestor gînduri și căi dumnezeiești s-a dovedit în cursul desfășurării „Planului de Mîntuire și a atins culmea în momentul crucial al destinului neamului omeneșc — atunci cînd veni pe lume Fiul lui Dumnezeu. Acest fel de a lucra al lui Dumnezeu, intervenția Sa pentru curmarea procesului dezintegrant al păcatului, este minunat. Pentru priceperea metodelor divine e nevoie de o anumită atitudine morală, o anumită perspectivă a spiritului, un anumit unghi de vedere, care face să coincidă raza noastră vizuală cu lumina ce se revărsă din armonia planurilor și gîndurilor dumnezeiești. Zicea Psalmistul: „Domnul este bun și drept; de aceea arată El păcătoșilor calea. El face pe cei smeriți să umble în tot ce este drept. El învață pe cei smeriți calea Sa”. Și din această postură a spiritului său, Psalmistul adresează lui Dumnezeu o rugăciune, care nu rămîne fără răspuns: „Arată-mi, Doamne, căile Tale, și învață-mă cărările Tale. Povățuiește-mă în adevărul Tău și învață-mă, căci Tu ești Dumnezeu mîntuirii Mele, tu ești totdeauna nădejdea mea”. Ps. 25,8.9.4.5. Așa putem pași pe cărarea cunoașterii tainei mîntuirii și realizării ei în experiența noastră.

O EXPERIENȚĂ CLASICĂ

Saul din Tars, un tînăr fariseu, mîndria Soborului iudeu, călărea mîreț și plin de sine spre Damasc, avînd împuterniciri din partea marilor preoți, pe care le socotea aprobate și de Dumnezeul Sabaoț, să stîrpească noua „erezie”. El gîndea că merge drept și înainte, și nu-și închipuia că merge strîmb și de-a-ndărătatea. El gîndea că aduce o slujbă lui Dumnezeu, dar la poarta Damascului într-o lumină mai tare decît a soarelui, Cineva îi vorbește: „Saule, Saule, pentru ce Mă prigonești?... Ți-ar fi greu să arunci cu piciorul într-un țepuș?” Fapte 9.4.5. În urma acestei viziuni, ochii firești ai lui Saul, de care el se folosea pentru a urma drumul lui, au fost opaciți, dar ochii săi spirituali s-au deschis

pentru ca să poată urma calea lui Dumnezeu. De abia acum a putut el să înțeleagă înlăntuirea simplă, dar profundă ca infinitul, a tuturor elementelor tainei mîntuirii, care-și trimit ca într-un focar razele lor în slava Golgotei. Conștient de acest mare privilegiu, fără să fie atins de vreun sentiment de mîndrie, caracteristic firii omenești, spune el mai apoi, în timpul activității sale pe tărîmul Evangheliei: „Prin descoperire dumnezeiască am luat cunoștință de taina aceasta, despre care vă scrisese în puține cuvinte. Citindu-le, vă puteți închipui priceperea pe care o am eu despre taina lui Hristos”. Efes. 3.3.4.

Avînd prilejul să vorbească filosofilor din Atena în Areopag, Pavel socotește că ar fi nimerit să cîștige interesul intelectualității acestei capitale a culturii antice, pornind de la lucruri cunoscute lor — literatura greacă. Și o face cu suplețea caracteristică acestei rafinate culturi. Dar vai! Cînd aduce vorba despre Hristos cel răstignit și înviat din morți, elocvențul Pavel este poreclit „palavragiu” și nu mai prezintă niciun interes pentru crema intelectualității ateniene. Se pare că în urma acestui fiasco evanghelistic, apostolul Pavel a reconsiderat această metodă și a luat niște hotărîri pentru toată lucrarea sa de mai tirziu. Ele sînt prezentate în prima epistolă către Corinteni în următoarele fraze semnificative: „De fapt, Hristos m-a trimes... să propovăduiesc Evanghelia: nu cu înțelepciunea vorbirii (omenești), ca nu cumva crucea lui Hristos să fie făcută zadarnică. (Să observăm): „Înțelepciunea vorbirii” face zadarnică crucea lui Hristos, prin care sîntem mîntuiți. E vorba de o elocvență, despre care același Pavel vorbește în Romani, că înnebuse adevărul în nelegiuire. „Fiindcă propovăduirea crucii este o nebunie — dar... pentru cei ce sînt pe calea mîntuirii este puterea lui Dumnezeu... Noi propovăduim pe Hristos cel răstignit, care pentru iudei este o pricină de poțicnire, și pentru neamuri o nebunie, dar pentru cei chemați, fie iudei, fie greci, este puterea și înțelepciunea lui Dumnezeu. 1 Cor. 1,17.18.21—29.

„Cît despre mine, fraților, cînd am venit la voi, n-am venit să vă vestesc taina lui Dumnezeu cu o vorbire sau înțelepciune strălucită. Căci n-am avut de gînd să

știu între voi altceva decât pe Isus Hristos și pe El răstignit... și învățătura și propovăduirea mea nu stăteau în învățăturile înduplecătoare ale înțelepciunii, ci într-o dovadă dată de Duhul și de putere, pentru ca credința voastră să fie întemeiată nu pe înțelepciunea oamenilor, ci pe puterea lui Dumnezeu". Cap. 2,1-5.

În urma viziunii de la poarta Damascului, Saul din Tars renunță cu totul la gândurile sale și primește gândurile lui Dumnezeu. El le socotește toate „gunoaie”, cu un singur țel: „Ca să apuc pe Hristos”. Acum el poate recomanda tuturor creștinilor, fraților săi din toate veacurile: „Să aveți în voi gândul acesta, care era și în Hristos Isus”... Filip, 2,5. Deși el se deslănțuise împotriva firavei comunități a lui Hristos, Dumnezeu a prețuit la acest zelos fariseu sinceritatea sa. Pe cât a fost de fervent în răstăcirea sa, pe atât este de fervent în propovăduirea crucii lui Hristos. El a fost gata să facă tabula rasa cu toate prejudecățile încrustate în sufletul său de spiritul sectar fariseic, și să reclădească acolo printr-o nouă educație, sub îndrumarea Duhului Sfânt și a Bisericii Sale, către care a fost îndrumat, gândul lui Dumnezeu, concretizat în lucrarea ispășitoare a lui Hristos pe Golgota: „Atât de mult a iubit Dumnezeu lumea, încât a dat pe singurul Lui Fiu, pentru ca oricine crede în El să nu piară, ci să aibă viață veșnică”. Ioan 3,16. El ajunge să se considere nimic, pentru ca Hristos să fie totul în el. Se socotește cel mai neînsemnat dintre apostoli, „o stirpătură”; dar tocmai această atitudine, care la el nu era o simplă figură de stil, spre a creia o impresie favorabilă la ascultătorii săi, l-a transportat în acel loc înalt de unde putea avea perspectiva înțelegerii tainei lui Dumnezeu, în legătura ei minunată, spre a putea fi descoperită „sfîințitor Lui”. Toate acestea datorită faptului că el „nu s-a împotrivit viziunii cerești”, și a primit gândul și planul lui Dumnezeu. Întîlnirea de la poarta Damascului a fost răscrucea destinului lui Saul și nașterea „în duh și adevăr” a marelui apostol Pavel, care a contribuit pe măsura puterii date lui, la slava bisericii lui Dumnezeu.

O DRAMATICĂ ÎNȘELARE

Saul din Tars făcea parte din clasa conducătoare a iudeilor și se pregătea și era destinat, prin educația și capacitatea sa intelectuală, să fie un conducător. Era prea tânăr și nu cunoscuse pe Hristos în perioada viețuirii Sale pămîntești, și chiar a patimilor Sale, dar cu siguranță el, care fusese crescut „la picioarele lui Gamaliel”, a fost informat de acesta despre „secta” cea nouă a Nazarinenilor, Gamaliel era un fariseu cinstit, un fin și obiectiv observator al lucrurilor și plin de spirit de prevedere. Observînd

cu atenție fenomenul care se petrecea sub ochii lor, Gamaliel dă colegilor săi de Sobor acel sfat celebru, pe care istoricul Faptelor Apostolilor îl raportează în cap. 5,28.29: „Și acum eu vă spun: Nu mai necăjiți pe oamenii aceștia și lăsați-i în pace! Dacă încercarea sau lucrarea aceasta este de la oameni, se va nimici; dar dacă este de la Dumnezeu, n-o veți putea nimici. Să nu vă pomeniți că vă luptați împotriva lui Dumnezeu”. Dar ei n-au primit acest sfat bun. Poate că Saul din Tars ar fi mers pe același drum, dacă în acea clipă binecuvîntată s-ar fi îndrîjit în prejudecata sa.

Acești conducători ai iudeilor, care ar fi trebuit să fie cei dintîi în a recunoaște pe Isus ca fiind adevăratul Mesia, cel mult dorit și așteptat de întreaga națiune, Cel prevestit prin patriarhi și profeți, cel simbolizat în tipurile Sanctuarului timp de aproape un mileniu și jumătate, Cel despre care se dăduseră în profeții amănunte care nu mai lăsuau nici o posibilitate de eroare de identificare, tocmai ei au fost aceia care au găsit destule argumente ca să-L lepede, să-L condamne și să-L răstignească pe cruce. În cei trei ani și jumătate de activitate mesianică, El a dovedit prin fapte puternice că era cu adevărat ceea ce pretindea. Cu toate acestea, ei cereau „un semn”. „Ce semn faci Tu, ca să credem în Tine” „Drept răspuns, Isus le-a zis: Un neam vicelan și preacurvar cere un semn, dar nu i se va da alt semn, decât semnul proorocului Iona. Căci după cum Iona a stat trei zile și trei nopți în pîntecele chitului, tot așa și Fiul omului va sta trei zile și trei nopți în inima pămîntului”. Cu prilejul învierii lui Lazăr, ei erau porniți mai de grabă să omoare pe omul acesta, decât să se lase convinși de puterea supranaturală care se manifesta prin Isus. Ce i-a determinat pe acești oameni să se împotrivască cu atîta dirzenie unei lucrări atît de extraordinare? Fără îndoială, prejudecata. Ei își făuriseră o concepție a lor despre felul cum trebuie să lucreze Dumnezeu, și nu erau dispuși în ruptul capului să renunțe la ea. Nu erau dispuși să renunțe la o scumpă eroare în fața unui adevăr divin descoperit. Și aveau și argumente cu care să-și justifice poziția. Bineînțeles, toate superficiale și plămuite în așa fel încît să se potrivească cu prejudecățile lor. Ei se așteptau ca Mesia să se nască din vreo familie profețască sau nobilă din Ierusalim, cînd colo, Cel care pretindea că este Mesia se trăgea dintr-o familie de oameni săraci. Ei se așteptau ca Liberatorul să apară în strălucire și putere imperială, să răstoarne stăpînirile existente și să-i facă pe ei stăpînii lumii, cînd colo umilul Galileean propovăduia o împărăție de o natură stranie. Ei „știa” că Hristosul se va naște din casa lui David și din cetatea Betleem, dar „impos-

torul” acesta venea din Galilea. Luă intervenția lui Nicodem, care cerea legalitate juridică înainte de condamnarea lui Isus, i s-a răspuns cu aroganță: „Și tu ești din Galilea? Cercetează bine și vei vedea că din Galilea nu s-a ridicat nici un prooroc”, Ioan 7,52 Și încă un argument: Cînd s-au întors aprozii, trimiși cu misiunea să prindă pe Isus, ei au venit cu raportul: „Niciodată n-a vorbit un om ca omul acesta”. Fariseii le-au răspuns: Doar n-ați fi fost și voi duși în rătăcire? A crezut în El vreunul din mai marii noștri sau din Farisei? Dar norodul acesta, care nu știe Legea, e blestemat! O, dacă ar fi cercetat, ei ar fi putut descoperi că Isus era într-adevăr din casa lui David și că se născuse în cetatea Betleem. Că trăind în Nazaretul Galileii, El împlinea o profeție că se va nămi Nazarinean. Ar mai fi descoperit că El venise din Egipt”. Cercetînd profeția lui Daniel, ar fi descoperit și timpul exact al arătării lui Mesia. Norodul, pe care ei îl socoteau incompetent, avea un simț mai fin și o intuiție mai sănătoasă, mai practică: „Mulți din norod au crezut în El și ziceau: Cînd va veni Hristosul, va face mai multe semne decât a făcut omul acesta?” Isus spusese mai la începutul acestei controverse în legătură cu persoana Sa: „Nu judecați după înfățișare (am spune aparente), ci după dreptate”. Ioan 7,24.

Se spune că rabinii ar fi proferat blesteme aspre împotriva aceluia care ar fi încercat să cerceteze aceste profeții biblice, care prezentau umilinta Mesiei, cu toate că felul simbolic din ceremonialul zilnic al Sanctuarului arăta clar spre această primă fază a lucrării mîntuitoare. Birna prejudecății din ochiul lor spiritual i-a orbit în așa măsură, încît „n-au cunoscut timpul cercetării lor”, spre marea lor nenorocire și nefericirea urmașilor lor. Dacă ei și-ar fi plecat inima în umilinta ca să înțeleagă metodele lui Dumnezeu de lucru, ar fi putut descifra providența lui Dumnezeu pentru mîntuirea nu numai a iudeilor ci și a altora. Duhul lui Dumnezeu le vorbește acestora prin profetul Isaia: „Iată, Robul Meu va propăși; Se va sui, Se va ridica, Se va înălța foarte sus”. Isa. 52,13. Și iarăși: „Cine a crezut în ceea ce ni se vestise? Cine a cunoscut brațul Domnului? El a crescut înainte Lui ca o odraslă slabă, ca un Lăstar care iese dintr-un pămînt uscat. N-avea nici frumusețe, nici strălucire ca să ne atragă privirile, și înfățișarea Lui n-avea nimic care să ne placă. Disprețuit și părăsit de oameni, om al durerii și obișnuit cu suferința, era așa de disprețuit că îți întorceai fața de la El, și noi nu L-am băgat în seamă... Noi am crezut că... dar...” Isa. 53,1-5.

O, ce oră a fost aceasta, cînd a avut loc împlinirea acestei preziceri! Ingerii și lumile necăzute vedeau acum gândul lui Dumnezeu

În intruparea Fiului Său murind pe cruce, pentru salvarea neamului omenesc care-L hăduia. Timpul s-a oprit pe loc spațiul infinit s-a contractat. Toți ochii erau îndreptați spre cruce. Dumnezeirea Și-a descoperit aci iubirea Sa jertfitoare. Îngerii și lumile imaculate și-au definit aci gândurile lor de credincioșie și atașament față de circumuirea divină. Demonii, în frunte cu marele răzvrătit, și-au dat pe față gândurile lor egoiste și ucigătoare.

Contemplând această scenă, conducătorii religioși iudei ar fi putut să-și aducă aminte de cuvintele inspirate ale lui Isaia, așa cum a făcut Saul din Tars. Dar mândria nu le-a mai îngăduit acest lucru. Pentru ei nu se putea face mai mult. Dumnezeu istovise toate mijloacele, inspirate de bogăția milei

și bunătății Sale. „Dar n-ați vrut!“ — spusese Isus cu puțin timp înainte de răstignirea Sa.

UN MOMENT PRIELNIC

Se ivesc adesea în viața noastră momente de o importanță covârșitoare care determină destinul veșnic. O atitudine neatentă indiferentă sau neînțelegătoare poate produce o pagubă de nemăsurat, așa cum de atâtea ori s-a întâmplat în istoria omenirii, în legătură cu problema de care ne-am ocupat în cele de mai sus. Cu un ochi iluminat de Cuvîntul lui Dumnezeu, să sesizăm solemnitatea acestor ocazii de aur, pentru binele nostru. Chiar dacă anumite lucruri nu mai sunt pe măsura priceperii noastre, cu încredere în Dumnezeu să pășim înainte pe cale, avînd convin-

gerea că El „are gânduri bune pentru noi, ca să ne dea un viitor și o nădejde“. Ier. 29. Să nu zădărniciim planurile Lui pentru noi, prin necredința noastră. Mai ales să fim cu multă grijă ca nu cumva prin influența noastră să inducem în eroare pe cei mulți, care ne privesc. În umilință, să fim gata să recunoaștem erorile, atunci cînd lumina adevărului se revarsă în valuri peste sufletele noastre.

Avem privilegiul să privim cu ochiul credinței, lucrările finale ale Marelui nostru Preot în Sanctuarul ceresc. Fie că gândurile noastre și hotărîrile noastre, iluminate de Spiritul lui Dumnezeu și de adevărul Său descoperit, să armonizeze și să sincronizeze cu cele ale lui Dumnezeu!

M. Ionescu
(pastor-pensionar)

Probleme de exegeză biblică

ZIUA DOMNULUI

„În ZIUA DOMNULUI eram în Duhul. Și am auzit înăpoiă mea un glas puternic, ca sunetul unei trâmbițe“. (Apoc. 1,10).

Afirmația ucenicului iubit al Domnului nostru Isus Hristos, Ioan, cu privire la descoperirile pe care cerul i le-a făcut în „Ziua Domnului“, așa cum reiese din Apoc. 1,10, cînd el era „în Duhul“, a dat loc la interpretări și comentarii diferite pe tot parcursul timpului, începînd cu secolul al doilea al erei noastre și pînă în prezent.

În cele ce urmează dorim să procedăm — în măsura spațiului disponibil — la analiza celor mai importante texte teologice date la iveală în decursul veacurilor, cu sublinierea punctului de vedere al bisericii advente asupra acestei probleme teologice.

Ultima carte a Bibliei pe care noi o avem, poartă titlul Apocalipsa

lui Isus Hristos. (Descoperirea lui Isus Hristos). Cazul genitiv la care este pusă, desemnează ca autor, ca posesor al obiectului descoperirii care își are izvorul în Dumnezeu și că Isus Hristos a încredințat slujitorului Său (grecește *doulos*—servitor) Ioan, lucrarea de a scrie ceea ce a văzut și a auzit într-o carte destinată în primul rînd celor șapte biserici sau comunități locale din Asia Mică și apoi întregii creștinătăți, ținînd seama de faptul că cele șapte biserici reprezintă creștinismul în totalitatea lui.

Hristos cel înviat și înălțat se arată lui Ioan, exilat în mica insulă a Patmosului sub domnia lui Domițian, spre sfîrșitul secolului întii al erei noastre.

Ioan declară că a fost răpit, transportat în duhul în „Kyriakê hemera“ (ziua Domnului). Acest pasaj din Apocalipsa este singurul loc din Biblie unde adjectivul „Domnului“ este asociat cu un subiect feminin, „ziua“. Acelaș adjectiv, este de data aceasta folosit de către apostolul Pavel cu privire la Sfînta Cină: „Jirikon deipnon“ (Cina Domnului).

Numeroși comentatori au gîndit că Ioan a avut viziunea în prima zi a săptămîinii. Un traducător, n-a ezitat să introducă chiar cuvîntul duminică în textul biblic. (Lenaitre de Sacy (1613-1684). Această părere este încă susținută în lucrări recente cum ar fi comentariile cu privire la Apocalipsa, ale lui Robert Henry Chaler în legătură cu duminica.

Adjectivul feminin „Kiriake” se regăsește într-o scrisoare a lui Ignatius către Magnezieni, cap. IX în care creștinii sînt sfătuiți să nu sabbatizeze ci să trăiască după rînduiele zilei Domnului. Alți traducători au socotit că pot insera aici cuvîntul „hemera” (ziua) ca și cînd autorul acestei scrisori ar fi recomandat pázirea duminicii. În sabbatizînd, ci trăind după modelul vieții Domnului”. Într-un articol inserat în revista Universității Andrews, Michigan, arhiepiscopul anglican Ussher face următoarele observații : „Dacă se acceptă expresia ‚viața Domnului’ ca fiind traducerea corectă a pasajului în discuție, contrastul este clar. Acesta nu vrea să spună numai că profeții Vechiului Testament n-au încetat să păzească Sabbatul, ci și că credința lor s-a îndreptat spre venirea Domnului și ei au trăit așa cum avea să trăiască El. Experiența lor este dată ca exemplu creștinilor din Magnesia. Dacă dorim să evităm o absurditate nu trebuie să dăm verbului ‚a Sabbatiza’ sensul de a păzi sabbatul, ci acela de a păzi sabbatul printr-un anumit mod, iudaizîndu-l”.

Aici ca și în toate celelalte lucruri, Pavel a rămas un ucenic fidel al Domnului Isus. „Isus a condamnat sabbatul fariseilor și nu pe cel de pe tablele legii”. „El n-a călcat altceva decît acest șir de practici arbitrare pe care fariseii le găseră bune pentru a înconjura în el porunca a 4-a. În rezumat, Domnul Hristos a păzit El însuși Sabbatul mozaic, și a protestat cu energie contra sabbatului fariseic”.

Autenticitatea scrisorilor lui Ignatius a făcut obiectul multor contestații. Chiar și aceia care o susțin nu exclud totuși interpretările și modificările probabile. Trebuie observat însă că scrisorile reflectă nu epoca în care ele se presupune că au fost compuse, ci o perioadă mai tîrzie cu 30 pînă la 40 de ani, cînd a devenit necesar ca să se insiste asupra credinței și a disciplinei. Unii comentatori socotesc că toată corespondența lui Ignatius ar fi o fabricație posteroară pe la anul 250. El admit o primă redactare marconită spre anul 160-180 și o a doua redactare, catolică de data aceasta, între anii 190 și 210, redactare care a fost făcută la Roma.

Oricum s-ar pune problema datei este mai natural să se folosească cuvîntul viață decît zi : să nu sabbatizăm după felul iudaizanților, ci să trăim după modelul vieții Domnului. Această idee a fost susținută de numeroși comentatori.

Un alt comentator apreciază că pasajul lui Ignatius este neclar, ambiguu. El ezită între cuvîntul „ziua” și „viață” preferîndu-l pe cel dintîi, ținînd seama de expresia, să nu

sabbatizăm. În sabbatizînd, ci trăind după modelul vieții Domnului”. Într-un articol inserat în revista Universității Andrews, Michigan, arhiepiscopul anglican Ussher face următoarele observații : „Dacă se acceptă expresia ‚viața Domnului’ ca fiind traducerea corectă a pasajului în discuție, contrastul este clar. Acesta nu vrea să spună numai că profeții Vechiului Testament n-au încetat să păzească Sabbatul, ci și că credința lor s-a îndreptat spre venirea Domnului și ei au trăit așa cum avea să trăiască El. Experiența lor este dată ca exemplu creștinilor din Magnesia. Dacă dorim să evităm o absurditate nu trebuie să dăm verbului ‚a Sabbatiza’ sensul de a păzi sabbatul, ci acela de a păzi sabbatul printr-un anumit mod, iudaizîndu-l”.

Faptul că în scrisoarea lui Ignatius nu este vorba de desființarea sabbatului, este susținut și de recenzia care pare să fi fost inserată în secolul al IV-lea : „Noi nu trebuie să păzim Sabbatul după maniera iudaică alegînd să fim trîndavi, ci fiecare dintre noi să păzească Sabbatul din punct de vedere spiritual, bucurîndu-se în meditare asupra legii și nu de o odihnă trușească. Și după ce ați păzit Sabbatul, toți prietenii lui Hristos să sărbătorească duminica, ziua învierii, ziua împărătească, superioară tuturor celorlalte zile”.

În acest sens putem citi un pasaj din Constituțiile Apostolice care sună astfel : „Robii să lucreze cinci zile. În sabbatul și ziua Domnului să le consacre bisericii pentru a fi instruiți în evlavie. Sabbatul, deoarece Dumnezeu S-a odihnit după ce a terminat toată creațiunea, ziua Domnului deoarece aceasta este ziua învierii Domnului. Această sărbătorire dublă a sabbatului și a duminicii o găsim pînă la Ipolit spre anul 215. Chiar și Atanasie în canoanele lui datînd din jurul anului 366 vorbește despre necesitatea de a păzi cele două zile. Timotei, episcopul Alexandriei între anii

381-385 socotește că în ziua de Sabbat și de Duminică trebuie evitate raporturile conjugale. Epifonie din Salamina, Cipru, mărturisește și el la rîndul lui cu privire la locul deosebit pe care-l ocupă Sabbatul față de Duminică ca zi de adunare creștină. Constituțiile Apostolice recomandă să nu fie neglijate adunările din Sabbat și de Duminică. Candidații pentru botez sînt invitați să postească în ziua pregătirii (vinerii) în vederea botezului ce le va fi administrat în ziua următoare (Sabbatul).

Capitolul XIV din Didahia sau Învățătura celor 12 apostoli începe astfel (traducerea literală) : „Însă după ce v-ați adunat în ziua Domnului (Kata Kiriake de Kysion) frîngeți pîinea și dați binecuvîntarea”. Și aici unii comentatori n-au ezitat să însereze cuvîntul „zi” lîngă substantivul „Domnului”. În traducerea abatelui Auguste Laurent spune : „Reuniți-vă în ziua duminicală a Domnului”.

Împotriva acestei introduceri s-au ridicat proteste. În ciuda afirmației amintite de toți comentatorii, cuvîntul duminică nu se găsește menționat în forma în care este indicată în general. De obicei fraza inițială este redată prin cuvintele : „Reuniți-vă în ziua domnească a Domnului”, adică duminica. Cuvîntul „Kiriake” (duminică) Domnului, este de la început luat sub forma substantivală ceea ce dă loc la un pleonasm incompatibil cu stilul regulat și perfect curat al autorului Didahiilor. Dacă ar fi procedat la întîmplare, ținînd seama de timp, geniul limbii grecești ar fi reclamat folosirea simplă a cazului dativ. Prepoziția „Kata” (după) punctează aici un raport de conformitate (compară cu Tit 1,9 „potrivit cu învățătura”). Prin urmare cuvîntul subînțeles la care se aplică calificativul „Domn” (domnească) sau „a Domnului” n-ar putea fi „ziua”, ci un alt termen care putea fi ușor suplinit și anume cuvîntul doctrină așezat chiar și în titlul lucrării. Fraza inițială a cap. XIV trebuie deci tradusă în mod literal : „Urmînd după suverana (domnească) doctrină a Domnului, fiind adunați, frîngeți pîinea și dați binecuvîntarea, după ce mai întîi v-ați mărturisit păcatele, pentru ca

(Continuare în pag. 16)

5. Botezul Domnului Hristos și supranaturalul

Așa cum am avut ocazia să constatăm din cele 4 studii anterioare prezentate în numerele trecute ale revistei noastre despre Fiul lui Dumnezeu și Fiul Omului și anume fiind am tratat despre: „Ceea ce gândim noi despre Domnul Hristos; Sursele sau izvoarele noastre de informare cu privire la El; Întruparea Lui — Suprema descoperire a lui Dumnezeu“ și în sfârșit despre

rețea Domnului Isus. Evanghelistul Dr. Luca ne prezintă foarte simplu raportul său inspirat: „Iar Pruncu creștea și se întărea, era plin de înțelepciune, și harul lui Dumnezeu era peste El“ (Luca 2,40), de asemenea: „Și Isus creștea în înțelepciune, în statură, și era tot mai plăcut înaintea lui Dumnezeu și înaintea oamenilor“ (vers. 52). El se dezvolta și din punct de vedere fizic, și în orașul Său natal era cunoscut ca „împlăritul, feciorul Mariei“

pentru un timp cerul spre a deveni, prin jertfa Sa, Mîntuitorul păcătoșilor. El a petrecut marea majoritate a timpului Său cu dezmoșteniții soartei și cu cei respinși de societatea timpului Său, cu paria societății veacului Său, El a văzut pe oameni, nu atît de mult cum ei erau, ci mai degrabă cum ar fi putut deveni. El considera pe toți oamenii, fără nici un fel de discriminare ca fiind creațiunea lui Dumnezeu. El era plin de dorința de a-i aduce

FIUL LUI DUMNEZEU

„Partea Fecioarei Maria în întruparea Domnului“, această problemă Christologică, a persoanei Fiului lui Dumnezeu ca Dumnezeu — Om, în timp ce este totuși nedespărțit de Treimea Divină, este problema cea mai interesantă și fascinantă chiar pentru cercetătorul științific și credincios al Scripturii. Este o problemă pe care de fapt n-o vom putea pătrunde de deplin decît numai descoperită și prezentată chiar de Mîntuitorul în zilele veșniciei, și totuși rămîne pentru noi credincioșii cea mai inspiratoare dintre toate problemele teologice. Scopul întrupării Domnului Hristos, cea de a doua persoană a dumnezeirii, a fost dublu:

1) Să descopere pe Dumnezeu Tatăl;

2) Să răscumpere și să mîntuiască pe păcătos din și de sub puterea păcatului cu toate urmările lui.

El a descoperit pe Dumnezeu prin puterea învățăturilor Sale minunate și prin viața Sa cea fără păcat. El a răscumpărat pe păcătos prin lucrarea morții Sale ispășitoare și prin învierea Sa.

Evangheliile ne spun foarte puțin despre copilăria și tine-

(Marcu 6,3). El putea să folosească fierăstrăul, burghiul, rindeaua. El putea să bată cuie și să contruiască o casă. El S-a dezvoltat de asemenea și din punct de vedere psihic și intelectual în așa măsură, încît înțelepciunea Sa a surprins comunitatea din care făcea parte, încît ei și-au exprimat nedumerirea lor: „De unde are El aceste lucruri? Ce fel de înțelepciune este aceasta, care I-a fost dată?“ (Marcu 6,2). Chiar copil fiind, El a provocat gîndirea învățătorilor legii. El S-a dezvoltat de asemenea din punct de vedere spiritual devenind „tot mai plăcut înaintea lui Dumnezeu“ și de asemenea din punct de vedere social, devenind „tot mai plăcut înaintea oamenilor“. Caracterul Său a fost un caracter simetric.

El era prietenul tuturor, al celui păcătos ca și al celui sfînt. El iubea pe toți fără nici un fel de discriminare, indiferent cine era, sau de unde venea. Niciodată nu I-a fost plătit un tribut mai mare, decît ironia caustică a unui critic înrăit: „A intrat să găzduiască la un om păcătos“ (Luca 19,7). Desigur că El a făcut lucrul acesta, pentru că a părăsit

pe toți în împărăția Tatălui Său.

Aceste caracteristici erau proeminente în viața Sa, mai înainte ca El să fi început lucrarea Sa publică. El a fost crescut în Nazaret, astăzi un oraș de aproximativ 22.000 de locuitori. Dar cînd Domnul Isus era un copil, trebuie că Nazaretul era un loc lipsit de importanță, căci un autor precreștin, fie Iudeu sau păgîn, nu menționează existența Nazaretului. Nici Talmudul și nici chiar Josefus Flavius nu fac referiri la el. O zicală spune că „Dumnezeu a făcut satele și omul orașele, dar diavolul a făcut orașele“. Această zicală se pare că era potrivită pentru Nazaret. „Poate ieși ceva bun din Nazaret?“ a fost remarcă lui Natanael făcută lui Filip. Și totuși, acesta a fost orașul în care Domnul Isus a crescut pînă la maturitate. Legenda ne spune că atunci cînd El era de optsprezece ani, tatăl Său vitreg, Iosif, a murit. Marcu (cap. 6, vers. 3) arată că Iosif nu era cu Maria. Evident totuși, Domnul Isus și-a asumat responsabilitatea pentru toate lucrările lui Iosif. Mai departe, nu se mai face nici o mențiune des-

pre Iosif. El dispăre pur și simplu din tablou, și se pare că Scripturile confirmă tradiția cum că Maria era văduvă.

În timpul acestor ani de formare, Domnul nostru era nu numai un meseriaș talentat, ci era de asemenea și un sirguincios cercetător al Legii și al Profeților. Ajungând la vârsta de treizeci de ani, El a simțit chemarea Tatălui Său de a păși în lucrarea chemării Sale. Imaginați-vă acest OM, plin de vigoarea tinereții, scuturând talașul de pe tunica Sa și îndepărtând rumegușul din sandalele Sale. Apoi întorcându-Se către mama Sa, o sărută spunându-i la revedere, pornind apoi pe valea lui Israel, pe un drum ce avea să se sfârșească pe crucea Calvarului. În Iudeea de Sud, vărul Său Ioan, iniția o mare lucrare de reformă. Acei optsprezece ani tăcuți de la data când Domnul a vizitat Ierusalimul ca un copil, au fost ani de intensă pregătire pentru marea Lui misiune. Studiul și meditația I-au dat o viziune clară a viitorului. De la vârsta de doisprezece ani, El a fost ocupat cu lucrul în atelierul tatălui Său, făcând aceasta într-un mod deosebit. Dar sosise

care era sfânt. Asemenea unui vultur ce-și strânge aripile, Ioan stătea în nedumerită suspunere spunând: „Eu... am trebuință de Tine, și Tu vii la mine?“ Dar Domnul Isus îi răspunde: „Lasă-Mă acum, căci așa se cade să împlinim tot ce trebuie împlinit“ (Mat. 3,14.15).

Acesta a fost un moment dramatic, nu numai pentru Domnul Isus și Ioan, ci și pentru mulțimea ce era prezentă. Căci în timp ce privea la Fiul lui Dumnezeu ieșind din apă, o voce s-a auzit de la tronul lui Dumnezeu spunând: „Acesta este Fiul Meu prea iubit în care Îmi găsesc plăcerea“ (Mat. 3,17). Apoi Duhul Sfânt a coborât asupra Lui în chip de porumbel. Botezul Lui, nu era un botez al pocăinței, ci un botez al puterii. Dumnezeirea a declarat în mod public că Isus din Nazaret este Hristos, Mesia.

A doua zi Ioan, stînd pe malurile Iordanului și văzînd pe Isus în mulțimea din fața sa, arătă spre El spunînd: „Iată Mielul Lui Dumnezeu care ridică păcatul lumii“ (Ioan 1,29). Domnul Isus nu avea nici un păcat pe care să-l mărturisească dar El deveni una cu

„Să ne reamintim faptul că după ce Domnul Hristos a întreprins pașii necesari în cele ale pocăinței, convertirii și credinței, în favoarea celui păcătos, El a mers la Iordan pentru a fi botezat“. Aceste cuvinte — pocăința, convertirea și credința — au o profundă semnificație. Domnul nostru nu avea nevoie de pocăință, pentru că El n-a păcătuit vreodată. De asemenea El n-avea nevoie să Se convertească. Cît despre credință, El este, „desăvirșitorul credinței noastre“ (Evr. 12,2). Dar acești pași erau necesari a fi făcuți pentru și în favoarea noastră, a celor păcătoși. El a fost botezat ca fiind exemplul nostru, pentru că El „a fost pus în numărul celor fărădelege“ (Is. 53,12).

Un comentator subliniază același adevăr atunci cînd spune: „Singura dragoste — care are totdeauna puterea mîntuirii — este dragostea ce merge pînă la capăt și se identifică cu alții“. „Cînd vedem pe Domnul Hristos Cel fără de păcat mergînd ca să primească botezul celui păcătos, vedem dragostea mergînd să îmlinescă marele act mîntuitor al consacrării de sine... La Iordan,

ȘI FIUL OMULUI

timpul pentru lucrarea Sa publică.

Cînd S-a prezentat singur la Iordan, marele reformator, recunoscînd propria lui nevoie, a refuzat la început, să-L boteze. În ciuda faptului că acești doi bărbați erau veri, în mod evident ei n-au avut ocazia să se întilnească mai înainte. Marele reformator era în mod straniu pus în fața unei dileme. Pînă la momentul acela el fusese un profet ce nu știa ce este frica, dar în fața lui se afla Unul

noi toți .Să reținem următoarele cuvinte ale servei Domnului, rostite la 3 aprilie 1901 :

„Domnul Hristos a luat asupra Sa natura noastră omenescă... Îmbrăcînd divinitatea Sa în corp omenesc, El a cuprins omenirea cu brațul naturii Sale umane. El a stat în fruntea omenirii, dar nu ca un păcătos. Și aceasta pentru că nu era nici o pată, nici o mînjitură a păcatului asupra Sa, pentru care El să trebuiască să stea unde a stat“.

Domnul Isus a luat poziție alături de păcătoși, făcînd din ocară lor, ocară Lui, din necazurile lor, necazurile Lui, din povara lor, povara Sa. A fost de fapt începutul unei lucrări ce a fost încoronată la Golgota, unde El a îndepărtat pentru totdeauna povara“.

Domnul Isus a fost botezat la Iordan, unul dintre cele mai neobișnuite riuri din lume. El își are izvorul în virfurile pline de zăpadă ale muntelui Hermon, curge către sud, se lăr-

gește pentru a deveni în final Marea Galileii; la aproximativ 216 m. sub nivelul mării, apoi își continuă iarăși drumul prin Palestina, aruncându-se prin douăzeci și șapte de cataracte, pînă cînd în final ajunge în Marea Moartă, situată la circa 406 m. sub nivelul mării. Apele nu pot fi canalizate, fiind mult sub nivelul mării. Ioan boteza în apropierea Mării Moarte.

Marea Moartă este considerată a fi mormîntul cetăților Sodoma și Gomora din vechime. Ea este o amintire a pedepsei lui Dumnezeu, sentință rostită împotriva păcatului. Uneori riul era numit „Riul Judecății“. Domnul Isus a fost îngropat prin botez sub apele acestui rîu pentru „a împlini tot ce trebuia împlinit“.

Apa a jucat totdeauna o parte importantă în serviciile ceremoniale ale vechiului Israel. În fiecare dimineață și seară, mieii aduși jertfă pe altar erau mai întii spălați cu apă. Tot așa și Domnul Hristos Mielul lui Dumnezeu, cînd S-a prezentat singur ca fiind un reprezentant al celor păcătoși, a fost scufundat în apă, dînd astfel o nouă semnificație Psalmului 69,2: „am căzut în prăpastie, și dau apele peste mine“. Alte traduceri redau astfel acest text: „Am intrat în ape adînci, unde apele dau peste mine“.

La Iordan, în adevăr, Domnul Isus S-a identificat pe Sine cu cei pierduți în păcat.

De obicei, cei ce se ocupă cu problemele de Christologie, trec peste momentul botezului Domnului Hristos, sau îl menționează așa în fugă. Și totuși acesta a fost unul din evenimentele cele mai semnificative ale vieții Sale. Nu numai că el a marcat începutul lucrării Sale publice. Dar a constituit ocazia declarației divine referitoare la identitatea Sa ca Fiu al lui Dumnezeu. Aici, de asemenea, Domnul nostru a început să-și strîngă ucenicii. Ținutul acela avea prea puține lucruri cu care să atragă pe cineva. Pustia Iudeii era stearpă, un contrast total față de Ținutul Galileii ce era ca o grădină.

Lucrarea botezării a fost de scurtă durată, dar puternică. În sfîrșit, pentru un scurt timp, Ioan și Isus cu ucenicii Lui, botezau în Enon, lîngă Salem, pentru că acolo erau multe ape (Ioan 3,22-23). Totuși apostolul Ioan a ținut să precizeze faptul că: „Isus nu boteza El însuși, ci ucenicii Lui“ (Ioan 4,2).

Domnul a aflat că Fariseii au auzit că El face și botează mai mulți ucenici decît Ioan... El a părăsit Iudea și S-a întors în Galilea (Ioan 9,1.3). Lucrarea Domnului nostru Isus Hristos nu era în nici un fel competitivă. Ioan propovăduia Cuvîntul spunînd: „Pocăiți-vă, căci Împărăția cerurilor este aproape“ (Mat. 3,2). Domnul Isus a venit spunînd că Împărăția nu era numai aproape ci sosise chiar. Desigur că nu împărăția slavei ce va să vină, ci împărăția harului. Expresiile „Împărăția lui Dumnezeu“ sau „Împărăția cerurilor“ erau în mod constant pe buzele Lui. Autorii inspirați ai Evangheliilor sinoptice men-

ționează această expresie de o sută de ori în evanghelii. Expresia a devenit frecventă în învățătura Sa.

Cînd Domnul Isus a venit în Galilea, El a început să „propovăduiască Evanghelia lui Dumnezeu sau „Evanghelia Împărăției“ (Marcu 1,14). În timpul ultimei convorbiri pe care El a avut-o cu ucenicii Săi mai înainte de înălțarea Sa, El le-a vorbit despre „lucrurile privitoare la împărăția lui Dumnezeu“ (Fapte 1,3).

Cărturarii și Fariseii vorbeau adesea despre venirea împărăției slavei, care avea să fie înfăptuită la încheierea vremurilor cînd Domnul cerurilor își va așeza Împărăția Sa. (Dan. 2,44). Dar solia Domnului Hristos se referea la ceva prezent, aici și acum. El domnește deja în inimile credincioșilor Săi, și de pe tronul harului El trimite Spiritul Său ca să conducă pe păcătoși în împărăția harului. Numai aceia care aparțin împărăției harului acum, vor domni cu El în Împărăția slavei ce stă să vină.

La începutul lucrării Sale, Domnul Isus a găsit poporul Palestinei împărțit în diferite grupe. Orice religie pe care o aveau era o religie instituționalizată și secularizată... Nu era o religie a inimii. Mîndria, avariția și naționalismul crud îi separa în diferite grupe. Palestina era numai o țărișoară, dar Iudeii urau pe Romani, iar Romanii disprețuiau pe Iudei. Citim de asemenea, că „Iudeii nu aveau de-a face cu Samaritenii“, și nici Samaritenii la rîndul lor, nu aveau legături cu Iudeii. Cît de mirați au rămas ucenicii atunci cînd au găsit pe Isus vorbind unei femei Samaritence și aceasta de un caracter îndoielnic. Dar Domnul nostru a văzut pe toți ca fiind creaturile lui Dumne-

zeu. El a venit ca să-i facă copii ai lui Dumnezeu, frați ai Împăratului ceresc. Pentru El, oricine era... „cineva“. Solia Lui era o solie transformatoare, pentru că ea pătrundea înlăuntrul castelor și a crezurilor. Pentru unii, aceasta ar suna a erezie. Dar solia pe care El a proclamat-o, a cuprins lumea. Nimic nu poate diviza pe cei a căror inimi sînt pline de dragostea Sa, căci „Eu am venit ca oile Mele să aibă viață și s-o aibe din belșug“, spunea Domnul Isus. Și El a ilustrat solia Lui în mod minunat. El a fost cel mai desăvîrșit exemplificator. El și-a dat seama că „adevărul cuprins într-o pildă, sau într-o ilustrație putea să pătrundă mai ușor în inimile doritoare.

El n-a definit Împărăția Sa în cuvinte; El a arătat-o în acțiune. Fariseii au cerut odată ca El să le spună cînd avea să vină împărăția Sa. Iată răspunsul Său: „Împărăția aceasta este deja venită, este aici în jurul vostru, printre voi, în voi. Eu sînt Împăratul și am venit să vă spun totul despre ea. „Împărăția pe care El o vestea, era împărăția unor relații bazate pe dreptate și neprihănire. El a legat-o de o familie, familia cerului, unde dragostea este liantul și unde toți sînt egali.

Împărăția harului este deschisă celor păcătoși, în timp ce sînt păcătoși. Dumnezeu nu așteaptă pînă ce ne facem drepecți. Dumnezeu nu minimizează păcatul, căci pentru Dumnezeu, păcatul este lucrul cel mai oribil din univers. Pentru a înțelege acest lucru, trebuie să-l vedem prin întunerecul teribil al Golgotei, și de asemenea, prin albul strălucitor al prezenței lui Dumnezeu. Dar nimic nu iubește Dumnezeu mai mult, decît

oazia de a acorda iertare de păcat tuturor acelor ce în credință apelează la El pentru aceasta. Domnul Hristos a venit să mîntuiască pe toți (Ioan 3,16) fără nici un fel de discriminare. El este Domnul slavei, al unor păcătoși mîntuiți prin har.

Henry Ward Beecher avea dreptate cînd spunea că: „Biserica nu este o galerie unde să expună pe cei mai eminenti creștini, ci o școală pentru educarea celor nedesăvîrșiți“. Domnul Hristos a arătat că Împărăția Sa este locul unei legături a neprihănirii, a păcii și a bucuriei, iar Dumnezeu este Tatăl nostru ceresc. Serva Domnului exprimă acest adevăr în următoarele cuvinte: „Domnul Hristos își găsește plăcerea să ia un material, în aparență, fără nici un fel de speranță, pe aceia pe care Satana i-a degradat și prin care el a lucrat, și să-i facă supuși ai harului Său“. „Prin răstignirea Domnului Hristos, cei păcătoși sînt împăcați cu Dumnezeu. Domnul Hristos adoptă pe dezmoșteniți, pe cei pierduți în infer-

nul păcatului și aceștia devin obiectul grijii Lui deosebite, membrii ai familiei lui Dumnezeu“.

Harul este cel mai mare, cel mai puternic cuvînt din vocabularul divin. Tot ceea ce știm despre Dumnezeu, marea Lui putere creatoare, iubirea Lui unică, neschimbătoare, fără de egal, mila Lui iertătoare ce nu are hotar, toate sînt cuprinse în cuvîntul „har“. Societatea lumii antice era violentă și rea. Mila era aproape necunoscută. Seneca considera compasiunea „un viciu al inimii“ iar Marc Aureliu spunea despre ea ca fiind „o slăbiciune“. Era un lucru normal ca cineva să urască pe protrivnicul său. În una din marile lucrări ale grecei antice, Athena spunea lui Ulyse: „Cea mai delicioasă veselie este bucuria de a rîde de vrăjmașul tău“. Atitudinea inumană a omului față de om, chiar în țările așa zise creștine de astăzi, este destul de rea, dar manifestarea ei în zilele Domnului Hristos întrecea orice închipuire“.

D. Popa

jertfa voastră să fie curată". Traducerea care vine să justifice în mod expres această concluzie: „Căci acesta este Cuvîntul Domnului". Cuvîntul doctrină propus aici pare mai potrivit decît cel de poruncă.

Didahiele, atît de adesea invocate în favoarea duminicii ar furniza încă un argument în favoarea păzirii Sabatului. În adevăr, în cap. VIII se poate citi: „Posturile voastre să nu fie în acelaş timp cu ale făţarnicilor: ei postese în ziua a doua şi a cincea (luni şi joi) a săptămîinii; voi să postiţi în ziua a patra (miercurea) şi în ziua pregătirii (vineri). Această afirmaţie ne duce la stabilirea faptului că făţarnicii de care este vorba aici sînt Iudei consideraţi ca practicînd postul printr-o manieră fără conţinut mistic. Sabatul se pare că este serbat încă, deoarece se face pregătirea de vineri. Se pare că se face încă pregătirea pentru Sabat. Nu se spune că Sabatul este abandonat ca zi de odihnă.

Cea mai veche scriere în care se găseşte identificarea dinainte a zilei domneşti şi a primei zile a săptămîinii, este Evanghelia lui Petru. Şi aici este vorba de ziua învierii şi nu de o duminică oarecare. Compunerea acestei Evanghelii apocrifă este stabilită a fi în prima parte a sec. II. De remarcant este absenţa sensului istoric şi literal care face să se transfere în timpul lui Isus cuvîntul duminică.

În perioada de după apostoli, expresia ziua domnească (a Domnului) pare să fi fost rezervată zilei de aniversare a învierii Domnului nostru Isus Hristos, garanţie şi model al învierii noastre la sfîrşitul veacului. Prin urmare această expresie consacrată nu urma să fie aplicată prin simplă analogie tuturor zilelor întîii ale săptămîinii care urmau să înlocuiască în cultul cel nou sabbatele iudaice.

Se pune întrebarea îndreptătită cum de s-a putut trece de la o sărbătoare anuală la o solemnitate săptămînală. Încă o explicaţie: Motivul dat de către primii creştini pentru a numi ziua Domnului prima zi a săptămîinii, este că această zi era aceea a învierii. Cum s-a ajuns să se sărbătorească în fiecare săptămîină şi nu odată pe an se pare că poate fi explicată prin următorul fapt: Prima zi din fiecare lună era numită ziua împăratului (Sebasté) în Asia Mică şi în Egipt, înainte de era creştină. Mai mult, după două inscripţii din Efes şi Kabala la care se poate adăuga un papirus de prin anul 100. Oxirinchus, se poate constata că Sebasté era o zi din săptămîină. Dacă aceste concluzii sînt valide noi putem să înţelegem cum s-a născut foarte natural termenul ziua Domnului: căci aşa cum prima zi a fiecărei luni sau o oarecare zi din fiecare săptămîină era numită

ziua Împăratului, putea să pară numai natural creştinilor să pună numele de ziua Domnului, primei zile din fiecare săptămîină, asociată cum era cu învierea Domnului şi avînd în vedere obiceiul lor de a se aduna în această zi pentru cult. Acest lucru s-a putut întîmpla în primul rînd în cercurile de credincioşi care studiau apocalipsa unde se adoptase o atitudine ostilă faţă de împăraţii romani.

De reţinut este faptul că pentru a desemna duminica, autorul înlocuieşte formula iudaică: „primul dintre sabbate", cu adjectivul „domnească". El trăieşte într-un mediu unde termenul acela marchează deja într-un mod oficial ziua special consacrată reuniunilor creştine. Autorul nostru nu s-a îndoit că ea (expresia ziua domnească) era suficientă să descopere caracterul apocrif al lucrării lui, din moment ce el o foloseşte în mod curent şi ca un termen tehnic (fără zi). De altfel acest gen de anacronisme se mai regăseşte şi în „Acta Pilati". Identificarea zilei domneşti cu prima zi a săptămîinii se mai găseşte şi în alte scrieri apocrifă. Iar dacă este vorba despre scrierile apocrifă, putem spune împreună cu unii cercetători că nu rezistă nici o probă prin care să se constate că termenul de „ziua domnească" ar fi fost vreodată aplicat duminicii înainte de sfîrşitul secolului II.

Cea mai veche aplicaţie a cuvîntului duminică primei zile a săptămîinii, folosind surse eclesiastice, se întîlneşte într-un fragment din scrierea Sf. Irineu. „Noi ingenuchiem în timpul celor şase zile ale săptămîinii pentru căderile noastre în păcat; însă duminica, stăm în picioare pentru a arăta că Hristos ne-a ridicat, şi că, prin harul Său ne-a eliberat de sub puterea păcatului şi a morţii". Cam în acelaş timp se vorbeşte despre adunările de duminică. În orice caz se pare că abia spre mijlocul sec. II sau chiar mai tîrziu, prima zi a săptămîinii a fost desemnată prin analogie cu aceea a învierii lui Isus sub termenul profetic de „ziua Domnului", adică, pentru a folosi expresia frumoasă a sf. Atanasie, ca „sîntă şi foarte frumoasă zi onomastică a lui Hristos".

Irineu scria: „Numai această zi domnească este potrivită pentru sărbătorirea tainei învierii Domnului. Irineu menţinea perpetuitatea legii morale cuprinsă în decalog, dar socotea că Sabatul ca şi circumciziunea, nu era decît un semn, simbol al odihnei veşnice. El afirmase că „legea... nu are de scop să poruncească nelucrarea într-o zi fixă aceluia care păzeşte fiecare zi de sabbat". Se vede din aceste cuvinte că el avea, ca şi Iustin, părerea că viaţa creştinului trebuie să fie un sabbat continuu pentru care sabbatul iudaic era doar o umbră.

O lucrare care ne-a parvenit sub numele lui Barnaba, şi care a fost scrisă la începutul sec. II conţine un pasaj lung cu privire la ziua de odihnă. Autorul socoteşte că nu poate fi sfinţit Sabatul, aşa cum porunceşte a patra poruncă din decalog, înainte de reinnoirea finală. În aşteptarea acestei înnoiri, scrie el, noi sărbătorim cu bucurie ziua a 8-a, zi în care Isus a înviat şi, în care, după ce s-a manifestat printre oameni, S-a înălţat la cer.

Simbolul zilei a 8-a ca simbol al vieţii veşnice este rezultatul şi al unei interpretări apocaliptice iudeo-creştine asupra faptului liturgic al duminicii.

Din studiul lucrării lui Barnaba se constată că el nu foloseşte încă cuvîntul „domnească" pentru a desemna toate primele zile ale săptămîinii. Este vrednică de notat analogia care există între falsul Barnaba şi o carte apocrifă care tratează despre ziua a 8-a: „Eu am binecuvîntat ziua a 7-a, adică Sabatul, în care El s-a odîhnit de toate lucrările sale, pentru ca prima săptămîină să prevestească săptămîna milenară, şi pentru ca la începutul optimii milenare să fie un timp necalculat, fără sfîrşit, în care nu vor mai fi nici ani, nici luni şi nici zile". Hiliaştii au făcut din ziua a şaptea tipul sabbatului milenar, iar din a 8-a (duminica noastră) o prefigurare a veşniciei.

Din declaraţiile cardinalului Pietro Damiano, papa Silvestru (314—335) a cerut să se sărbătorească toate zilele domneşti (dies dominicus) în einstea învierii Domnului, şi a făcut din Sabat o zi de ajunare. El a schimbat numele zilelor în zile lucrătoare şi a decretat ajunarea din ziua a 4-a şi din ziua a 6-a iar în ziua de Sabat, a poruncit să se ajuneze în vederea învierii. Papa Silvestru a învăţat pe clerici să păzească zilele lucrătoare. Iar după un vechi obicei, el a denumit ziua întîia, zi duminicală, ziua în care a fost creată lumina la început şi în care a fost sărbătorită învierea lui Hristos.

Pornind de aici „Kyriake" a fost identificată de obicei nu numai cu ziua de aniversare a învierii, ci şi cu toate duminicile de peste an. Acesta figurează foarte adesea în Constituţiunile Apostolice. Trebuie să se lucreze timp de cinci zile, iar în Sabat şi duminică să se meargă la biserică. Printre lucrările atribuite lui Meliton din Sardes era şi un discurs cu privire la Kyriake. Era vorba de duminica în general sau de o zi de aniversare a învierii? Din ea reiese că atît Meliton cît şi Polycarp celebrau sărbătoarea Paştelui la 14 Nisan.

Îată cîţiva dintre Părinţii bisericii care s-au slujit de cuvîntul „domnească" pentru a arăta prin el întîia zi a săptămîinii.

Tertulian: „Noi privim ca fiind nepotrivit de a ajuna în ziua Dom-

nului. După învățătura pe care am primit-o, trebuie ca în singura zi a învierii Domnului, nu numai să nu plecăm genunchiul, ci și să ne ferim de orice ocupație îngrijorătoare, chiar și de afaceri, pentru a nu da loc diavolului.

La numele lui Tertulian se mai poate adăuga acela al lui Ciprian :

„Prin faptul că circumciziunea iudaică se făcea în ziua a 8-a, aceasta era un simbol și o schiță o prefigurare care trebuie împlinită la venirea lui Hristos. Căci, după cum ziua a 8-a, adică prima zi după Sabat, trebuia să fie ziua în care Domnul urma să învieze, oferindu-ne și noua viață, și dăruindu-ne circumciziunea spirituală, această a 8-a zi, adică prima după cea de sabat, ziua Domnului a fost o anticipare ca un chip ce prefigura viitorul. Această prefigurare a încetat atunci când a venit adevărul și ne-a fost dăruit împreună cu circumciziunea spirituală”.

Clement din Alexandria spune : „A păzi Sabatul însemnează a renunța la păcat. Sabatul a pregătit terenul pentru ziua Domnului, a doua fiind împlinirea celei dintii și s-a legat fie de creațiunea luminii din prima zi genezică, fie de învierea lui Hristos, izvorul oricărei lumini; Dumnezeu vrea să fie adorat continuu și nu la o zi fixă. Credinciosul cel adevărat (gnosticul) își petrece toată viața într-o sărbătoare perpetuă, rugându-se în timp ce se ocupă cu treburile lui”.

Petru, episcopul Alexandriei, către anul 300 declară : „Deci celebrăm ziua Domnului ca o zi de bucurie datorită Celui care a înviat în această zi”.

Teofil episcopul Alexandriei în decretul din anul 398 precizează : „Obiceiul și rațiunea cer în egală măsură să eîntim și să sfîntim ziua Domnului pentru că ea este ziua în care Domnul nostru Isus Hristos a înviat dintre morți. Iată pentru ce Sfintele Scripturi o numesc cînd prima, pentru că ea marchează începutul vieții noastre, cînd a 8-a pentru că valorează mai mult decît păzirea Sabatului de către iudei”.

La cele de mai sus se cade să adăugăm declarațiile lui Eusebiu de Cezarea și ale lui Vasile cel Mare episcop de Cezarea care spun : „Scriptura subliniază prin cuvîntul unu această zi care este imaginea veșniciei, tocmai pentru a ne îndrepta gîndul spre viața viitoare, prima dintre zile, contemporană cu lumina. sfînta zi a duminicii, onorată de învierea Domnului”.

Grigore de Tours la finele sec. VI afirmă : „Noi credem că învierea Domnului a avut loc în prima zi și nu în a șaptea, cum judecă mulți oameni; și ziua învierii Domnului nostru Isus Hristos este aceea pe care o numim pe drept cuvînt, datorită acestei învieri, duminica sau ziua Domnului (domicanic) această zi la început a văzut prima lumina și a fost prima care a meritat să vadă pe Domnul înviind din mormîntul Său”.

Atît cît se poate judeca pe baza puținelor documente care ne-au parvenit cu privire la acest subiect, iată cum poate fi explicată înlocuirea sabatului cu duminica.

În Orient, primii creștini continuau să celebreze Paștele în același timp cu Iudeii, asociind la aceasta amintirea învierii Domnului lor. Într-o scrisoare adresată împăratului Traian, spre sfîrșitul anului 112, de către legatul imperial (proprietar) Pliniu cel Tânăr, se poate citi că creștinii din Britania, destul de numeroși, se adunau într-o zi fixă înainte de ivirea zorilor, pentru a cînta imnuri în cinstea lui Hristos. S-a socotit că era vorba de o zi săptămînală, și unii opinau pentru Sabat, în timp ce alții opinau pentru Duminică. În realitate era vorba de ziua comemorativă a învierii lui Isus „Status dies”, dacă nu se adăugă altă precizare, înseamnă în limba latină, o zi fixă într-un calendar anual. N-am găsit vreun exemplu să fi fost altfel... Dacă ar fi fost vorba de o zi care să revină cu frecvența sabatului, Pliniu ar fi folosit pluralul : Status diebus. Nu era oare aceasta ziua de Paști creștină, adică noaptea care venea după Sabat urmînd paștelui iudaic în care avea loc oficierea botezurilor ? Și aceasta cu precizarea ante lucem (înainte de ivirea zorilor).

Din moment ce în Orient paștele se serba la 14 Nisan, ziua din săptămîină pe care Roma a stabilit-o ca obicei pentru celebrarea duminicii a fost duminica. În anul 154, Polycarp, episcop de Suiona, a discutat cu Anicet, episcopul Romei pentru a reglementa diferendul. Fiecare din ei a rămas pe pozițiile lui, însă cu toate acestea se restabili pacea. Mai tîrziu Victor, episcop al Romei între anii 189 și 199 încercă să-și impună voința printr-un decret în anul 194 în controversa privitoare la paște care, „marchează una dintre cele mai importante date din istoria bisericii papale. Excomunicarea lansată de către Victor este actul unui papă. Și, deoarece un astfel de act încă nu se mai produsese, se poate spune că problema paștelui a fost botezul papalității. Pentru prima oară, un episcop al Romei vorbește ca stăpîn celorlalți episcopi și se declară ca fiind interpretul și arbitru bisericii universale. Victor acționa în această circumstanță ca episcop universal și proclamă drept eretice bisericile care ar fi rezistat autorității sale. Se știe că Irineu reprimă acest abuz de autoritate.

Conciliul din Arles (314) încercă în zadar să pună capăt controverselor privitoare la paște, făcînd să fie adoptat obiceiul roman. Punctul de vedere roman cîștigă la Conciliul de la Nicea. Conciliul de la Nicea rupe ultimile legături care mai subzistau între cele două religii (iudaismul și creștinismul) transferînd ziua de odihnă din sabat asupra duminicii, și fixînd o altă zi ca sărbătoare a paștelui pe care creștinii o celebraseră pînă aici în același timp cu paștele iudaic.

Eusebiu de Cezarea în a sa lucrare „Viața lui Constantin”, ne-a păstrat o circulară în care împăratul Constantin a împărțit episcopilor hotărîrea luată la Miceea, invitîndu-i să-și dea ascultare : „Intrucît s-a ridicat chestiunea referitoare la ziua de paște s-a socotit în general că ar fi convenabil ca toată lumea să serbeze această sărbătoare în aceeași zi. Ce ar putea fi în adevăr mai frumos și mai drept decît a vedea această sărbătoare, care ne dă nădejdea în nemurire, sărbătorită de către toți în același fel și în același timp ? S-a declarat că ar fi cu totul nedemn de a urma, pentru această sărbătoare, cea mai sfîntă dintre toate, obiceiul iudeilor. Lepădînd obiceiul lor, noi putem transmite urmașilor noștri modul legitim de sărbătoare a paștelui pe care l-am păzit din prima zi a suferințelor lui Hristos și pînă în prezent. În consecință, nu trebuie să avem nimic comun cu poporul iudeu. Mintuitorul ne-a arătat o altă cale, iar cultul nostru urmează un curs mai legitim și mai acceptabil. În rezumat, judecata unanimă a hotărît ca prea sfînta sărbătoare a paștelui să fie serbată peste tot în aceeași zi și nu este potrivit ca sfîntenia acestei solemnități să fie întunecată de diviziunile dintre noi. Astfel stînd lucrurile, acceptați cu bucurie harul divin împreună cu această poruncă cu adevărat divină, căci tot ce vine din adunările episcopilor trebuie să privească provenind din voința lui Dumnezeu. Faceți cunoscut fraților creștini cele ce s-au hotărît, sărbătorii această prea sfîntă zi în conformitate cu modul indicat. În felul acesta vom putea celebra această sfîntă zi de Paști în același timp, din moment ce ne-a fost încredințat, așa cum dorește, să mă întîlnesc cu voi. Ne-am putea bucura împreună, văzînd că puterea divină s-a slujit de noi pentru a distruge răutatea demonilor, și văzînd că înfloreste în mijlocul nostru credința, pacea și unirea. Pe voi, frați prea scumpi, Dumnezeu să vă păzească”.

Acest document în care Constantin se face interpretul episcopilor din vremea sa, manifestă clar dorința de a despărți biserica creștină de iudaism, dorință care a jucat un rol important în înlocuirea progresivă a sabatului cu duminica.

Plecînd de la faptul că, punînd accentul pe moartea lui Hristos, creștinii serbau paștele la 14 Nisan, în timp ce alții, care puneau accentul pe înviere, păzeau sărbătoarea duminicii care urma lui 14 Nisan, s-a întrevăzut posibilitatea ca paștele să fi primit numele de zi domnească, și a sfîrșit prin a se da același nume primelor zile ale săptămîinii.

Se presupune că adoptarea duminicii ca zi de odihnă săptămînală ar fi putut să fie influențată de un calendar sacerdotal iudeu care se găsește în cartea apocrifă a jubileelor.

Redacția

Cartea Psalmilor

O deosebită colecție de învățături și imnuri sacre avem în Cartea Psalmilor. Serva Domnului apreciind-o la înalța ei valoare, din toate punctele de vedere, spune: „Psalmii oglindesc un întreg șir de experiențe. De la adâncimea vinovăției conștiente și a osîndirii de sine, pînă la credința cea mai tare și la contactul cel mai intim cu Dumnezeu... Dintre toate asigurările cuprinse în Cuvîntul Său, Cartea Psalmilor este una dintre cele mai puternice mărturii despre credincioșia, dreptatea și legămîntul harului lui Dumnezeu“.

Tema dominantă a cărții, ne spun teologii, este pe de o parte nevoia cea mare a sufletului credincios și prevederea plină de har a lui Dumnezeu, pentru a întîmpina această nevoie, pe de altă parte. Apelul ei general către toți în toate situațiile vieții, este rezultatul prezentării eficiente a acestei importante teme. Ea reflectă într-un fel sau altul, aproape fiecare aspect al experienței creștine și dă expresie, în mod practic, oricărei emoții a sufletului. Ea cuprinde întreaga gamă a experienței creștinului. Ea reflectă înfrîntarea, dezamăgirea, suferința, vinovăția, slăbiciunea și zădărnicia, dar și bucuria, satisfacția, ridicarea din slăbiciuni, iertarea de păcat, mîngîierea, puterea, încrederea și înălțarea spirituală.

Psalmii inspiră curaj în mijlocul descurajării, speranță ceîui disperat, tărie în locul slăbiciunii și siguranța iertării în locul pedepsei. Unii psalmi conduc în taină pe păcătos chiar în prezența lui Dumnezeu ajutîndu-l să-și golească singur sufletul înaintea Sa.

Dacă vom face un studiu organizat al cărții, analizînd și concretizînd diferitele ei descrieri, vom avea mari foloase spirituale. Astfel, începînd cu înfățișarea acțiunii păcatului asupra sufletului creștinului, psalmistul zice:

„Nu mai este nici o vlagă în oasele mele, în urma păcatului meu, căci fărădelegile mele se ridică deasupra capului meu, ca o povară grea, sînt prea grele pentru mine. Sînt gîrbovit, peste măsură de istovit; căci o durere arzătoare îmi mistuie măruntaiele și n-a mai rămas nimic sănătos în carnea mea. Sînt fără putere, zdrobit cu desăvîrșire; tulburarea inimii mele mă face să gem... Inima îmi bate cu tărie, puterea mă părăsește. Prietenii și cunoscuții mei se depărtează de rana mea și rudele mele stau de o parte, căci sînt aproape să cad și durerea mea este totdeauna înaintea mea“, Ps. 38.

Acesta este păcatul cu întreaga sa gamă de acțiuni nefaste asupra sufletului, în cuvintele psalmistului. Mai exact, aceste exprimări nu sînt numai niște simple cuvinte sau afirmații, ci veritabile concluzii, la care s-a ajuns în urma unor experiențe reale, trăite. Acesta este de altfel și factorul care ridică valoarea lor.

Păcatul deci, în viața lui David, era aidoma unei răni grozav de dureroasă, care îi seca toată vlagă, ca o povară peste puterile sale,

care îl gîrbovea și îl istovea zdrobindu-l cu desăvîrșire. O rană, da, o rană dureroasă acesta este păcatul. El roade tot ce este sfînt și cereșc, nimicîște orice dorință de a fi evlavios și de intimitate cu cerul. Păcatul în toate formele lui, coboară și nu înalță, dărimă și nu zidește, distruge, nimicîște, calcă în picioare, secătuieste sufletul de simțămîntele sfînte. „Chiar și prietenii și cunoscuții mei“, era constatarea psalmistului, „se depărtează de mine și stau departe, ferindu-se de cangrena mea“. De fapt acesta este și scopul autorului păcatului, să ne despărță unul de altul, să ne separe, ca să nu mai fim comunicativi, iubitori, miloși, împreună simțitori; să nu mai fim frați și surori.

Cîntărețul lui Israel, nu rămîne însă numai la stadiul constatării păcatului. El face un pas înainte atunci cînd spune: „Toată ziua umblu plin de înfrîntare... Mă doare de păcatul meu... Nu mai pot gemînd! În fiecare noapte îmi scald patul în lacrimi. Mi s-a supt fața de înfrîntare... Cu lacrimi mă hrănesc zi și noapte...“ Ps. 38,6; 42).

Păcatul său îl întrista, îl durea; îi umplea fața de lacrimi amare. Și atunci cînd lacrimi sînt în ochi înseamnă că inima trăiește o stare deosebită. Mă întreb însă, cîte din lacrimile noastre curg pentru păcatele săvîrșite, pentru răul făcut fratelui nostru, pentru o jignire adusă, pentru o neascultare, pentru o pagubă făcută, sau pentru o comportare necuviincioasă?

Adevărata înfrîntare de răul făptuit, conduce la pocăință, despre care inspirația Spiritului Profetiei spune: „Pocăința însemnează o adîncă părere de rău de păcatele săvîrșite și o continuă ferire de a le mai face“. În această adîncă părere de rău, nu este altceva decît adierea Spiritului Sfînt și calea către supunere față de influența Sa.

La răsrucea mîhnirii din pricina răului săvîrșit însă, căile multora se despart. Se despart pentru că cealaltă categorie de păcătoși, nu simte nici un fel de înfrîntare, nu are nici măcar o remușcare, nu admite nici o mustrare. Desigur, această stare nu este în nici un fel

influențată de Spiritul lui Dumnezeu. Mîhnirea, durerea răului săvîrșit, conduce cum este și firesc la dorința de a-l lepăda. „Doamne, ai milă de mine, striga David; vîndecă-mi sufletul, căci am păcătuit împotriva Ta. Nu mă părăsi Doamne Dumnezeule, nu Te depărta de mine!“ Ps. 38,21. „Fă să lumineze fața Ta peste robul Tău, scapă-mă prin îndurarea Ta!“ Ps. 31,16.

După ce dorința de a scăpa de povara păcatului, stăpînește pe deplin inima, lectura psalmilor conduce pe cititor, la o treaptă mai sus, și anume la mărturisirea lui.

În doctrina bisericii noastre, mărturisirea păcatului își are un loc bine hotărît, locul pe care însăși Sfintele Scripturi îl stabilesc. De asemeni, inspirația Spiritului Profeției, tragează descoperi această latură, în cărțile servei Domnului. „Atunci, Ți-am mărturisit păcatul meu, spunea David, și nu mi-am ascuns fărădelegea. Am zis: imi voi mărturisi Domnului fărădelegile... Cîtă vreme am tăcut, mi se topeau oasele de gemetele mele necurmate“. Ps. 32,5.3.

Cînd citim aceste cuvinte, ne amintim și alte referiri în legătură cu mărturisirea. De exemplu, cele spuse în Prov. 28,13: „Dar cine le mărturisește și se lasă de ele, capătă îndurare“. Sau cele scrise de apostolul Iacob: „Mărturisiți-vă unii altora păcatele și rugați-vă unii pentru alții ca să fiți vindecați“. Iac. 5,16, etc.

„Mărturisiți păcatele voastre lui Dumnezeu, spune serva Domnului, Singurul care poate să vi le ierte, și mărturisiți unul altuia greșelile voastre. Dacă ai făcut vreun rău prietenului sau vecinului tău, mărturisește-i răul făcut, iar datoria lui e să te ierte“.

Mărturisirea este o adevărată școală în viața creștinului. Ea își are locul, rațiunea și scopul ei. Dacă noi am practica în totul această învățatură divină, am ajunge la stadiul în care păcatul ar fi făptuit cu mare greutate, sau chiar imposibil de făptuit. Creștinul care nu înțelege să practice mărturisirea conform învățăturilor divine, trăiește numai pe jumătate, ceea ce a spus Dumnezeu. Observăm în același timp că mărturisirea este condiția iertării; cel care și-a mărturisit și s-a rugat pentru păcatul său „capătă îndurare“, ne asigură înțeleptul Solomon. Iar psalmistul ne redă în continuare experiența sa: „Și Tu ai iertat vina păcatului meu“. Ps. 130,4.

Într-o bogăție de amănunte ne descrie atît David cît și ceilalți șapte autori ai psalmilor, mărturisirea, ca fiind calea ce conduce spre iertare. În măsura în care ea este făcută mai deplin și iertarea poate fi mai deplină. Iertarea, da, iertarea este simțămîntul cel mai fericit! Liberarea inimii, ușurarea sufletului, despovărarea întregii ființe, înseninarea frunții, dulceața vieții creștinului, aceasta este iertarea! Însuși Domnul Hristos a avut în vedere acest simțămînt, și S-a referit la el chiar în cele din urmă clipe ale vieții Sale de pe pămînt, spunînd: „Căci acesta este sîngele Meu... care se varsă pentru mulți spre iertarea păcatelor“. Mat. 26,28. Iar evanghelistul Luca ne spune că însăși „cunoștința mîntuirii stă în iertarea păcatelor“. Luca 1,77. Și dacă ne vom aminti de cite ori subliniază Sfintele Scripturi că pentru acest simțămînt al iertării s-a vărsat sînge prețios, vom înțelege mai bine importanța ei.

Dar ce ne mai învață psalmii că urmează după ce iertarea a fost obținută? Ascultați:

„Voi veghea asupra căilor mele, ca să nu păcătuesc cu limba; imi voi pune frîu gurii cît va sta cel rău înaintea mea!... Iubesc pe Domnul căci El aude glasul meu, cererile mele; da, El Și-a plecat urechea spre mine... Am necurmat pe Domnul înaintea ochilor mei. Cînd este El la dreapta mea nu mă clatin.

De aceea inima mi se bucură, sufletul mi se veselește... Voi lăuda pe Domnul din toată inima mea, voi istorisi toate minunile Lui. Voi face din Tine bucuria și veselia mea, voi cînta Numele Tău, Dumnezeule Prea Înalte... Strîng Cuvîntul Tău în inima mea, ca să nu păcătuesc împotriva Ta... Mă gîndesc adînc la poruncile Tale și cărările Tale le am sub ochi... Mă grăbesc și nu preget să păzesc poruncile Tale“. Ps. 116,1; 16,8; 9,1.2; 119,11,15,16.

Citînd cu atenție aceste gînduri înțelegem că vocea lui Dumnezeu ne îndrumă, după ce am căpătat iertarea, către anumite datorii, datoriiile celui iertat. „Voi veghea, voi iubi pe Domnul, imi voi pune frîu gurii, voi avea necurmat pe Domnul înaintea ochilor mei, voi lăuda pe Domnul, voi face din El bucuria mea, voi cînta Numele Său, voi strînge Cuvîntul Său în inima mea și mă voi grăbi să-l păzesc“. Datorii, sfinte datorii! În chemarea datoriei cerului, este însuși glasul lui Dumnezeu, care cheamă inima mai aproape de El mai sus.

Și ca o încoronare a învățaturii psalmilor, în scopul apropierei noastre de Dumnezeu, găsim și în această carte o serie de fericiri pe care le putem pune alături de cele exprimate de însuși Domnul Hristos în predica de pe munte sau alături de acelea scrise în cartea Apocalipsei. Au o nuanță, plăcută o lumină deosebită, o experiență aparte.

„Fericite de cel cu fărădelegea iertată și de cel cu păcatul acoperit. Fericite de omul căruia nu-i ține în seamă Domnul nelegiuirea și în duhul căruia nu este vicleșug“. Ps. 32,1.2.

„Fericite de omul care-și pune încrederea în Domnul și care nu se îndreaptă spre cei truși și mincinoși“. Ps. 40,4.

„Fericite de omul care se încrede în El!“ Ps. 34,8.

„Fericite de omul care nu se duce la sfatul celor răi, nu se oprește pe calea celor păcătoși și nu se așează pe scaunul celor batjocoritori!“

„Fericite de cei fără prihană în calea lor, care umblă întotdeauna după Legea Domnului. Fericite de cei ce păzesc poruncile Lui, care-L caută din toată inima lor; care nu săvîrșesc nici o nelegiuire și umblă în căile Lui“.

„Fericite de oricine se teme de Domnul și umblă pe căile Lui. Căci atunci te bucuri de lucrul mîinilor tale, ești fericit și-ți merge bine“. Ps. 128,1.2.

„Fericite de cine are ca ajutor pe Dumnezeul lui Iacob; fericite de cine-și pune nădejdea în Domnul Dumnezeul Său!“ Ps. 146,5.

„Fericite de poporul al cărui Dumnezeu este Domnul!“ Ps. 144,15.

Iată cîteva idei, cîteva constatări din care ne putem da seama cît de minunat este alcătuită cartea psalmilor. Psalmistul David împreună cu ceilalți șapte autori ai cărții au fost în așa fel călăuziți de inspirația Spiritului Sfînt, încît și astăzi avem deosebite valori spirituale în ea. Deși poetica ei versificație s-a pierdut prin traducere, divinul ei mesaj străbate peste secole pînă la noi, aîdoma unei celeste adieri, inspirîndu-ne calea de urmat pentru a ne apropia de Dumnezeu și unii de alții. A fi în pace cu Dumnezeu și cu frații tăi; a medita la legile și poruncile Sale, ca apoi să le transpui în viața de toate zilele! Iată superlativul absolut în apropierea noastră de Dumnezeu, iată constatările, căile și rodnicile mijloace ale harului, pentru apropierea noastră de El, în această complexă Carte a Psalmilor.

Cocconea Octavian

Dacă Duhul Sfânt este a treia persoană a dumnezeirii, este potrivit să se spună că „a fost turnat“?

Atit în teologia protestantă cit și în cea catolică sau ortodoxă, Duhul Sfânt este privit ca fiind a treia persoană a divinității. Lucrul acesta este adevărat și în teologia noastră adventă. „Prințul puterilor răului poate fi împiedicat numai prin puterea lui Dumnezeu, și anume, numai prin a treia persoană a dumnezeirii, Duhul Sfânt“. „Noi trebuie să conlucrăm cu întreita Putere a Dumnezeirii: Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt“, ne spune Inspirația Divină.

Lucrarea Duhului și faptul că El este o persoană, sint bine stabilite în Sfintele Scripturi. Iar în ceea ce privește natura Lui, ni s-a dat de mult sfatul că: „tăcerea este de aur“. Deut. 29,29. Speculațiile în domeniul acesta nu duc la nici un rezultat pozitiv: nici în ceea ce privește cunoașterea și nici în ceea ce privește spiritualitatea noastră.

Numele, sau titlul Său, indică lucrarea Sa. Cuvîntul „duh sau spirit“, este traducerea din Vechiul Testament a cuvîntului evreesc „ruach“, și în Noul Testament a cuvîntului grecesc „pneuma“. Ambele expresii sint traduse cu „suflare, și vînt“, și din cauza aceasta, unii au ajuns la ideea unei oarecare energii invizibile. Ideea aceasta iese cu atît mai mult în evidență, în solemna declarație pe care a făcut-o Mîntuitorul, cînd a spus lui Nicodem, în convorbirea pe care a avut-o asupra nașterii din nou. Citim în Evanghelia după Ioan 3,5.7: „Isus i-a răspuns: ‘Adevărat, adevărat îți spun, că, dacă nu se naște cineva din apă și din Duh, nu poate să intre în împărăția lui Dumnezeu. Vîntul — pneuma — suflă încotro vrea, și-i auzi vuietul; dar nu știi de unde vine, nici încotro merge. Tot așa este cu oricine este născut din Duh!’“.

Conceput în felul acesta, desigur în mod figurat, pare-se că este la locul lui de a vorbi despre Duhul că este turnat, sau vărsat. De exemplu, Petru, în ziua cincizecimii, cînd a citat profeția lui Ioel, a zis: „In zilele de pe urmă, zice Dumnezeu, voi turna din Duhul Meu peste orice făptură“ Fapte 2,17. Că există și o anumită măsură a acestei „turnări“, se

vede clar din precizarea pe care a făcut-o Ioan Botezătorul, cînd a pregătit calea pentru începerea activității mesianice a Mîntuitorului: „Căci Acela pe care L-a trimis Dumnezeu, vorbește cuvintele lui Dumnezeu, pentru că Dumnezeu nu-I dă Duhul cu măsură“. Ioan 3,34.

Dorința Tatălui nostru este ca Biserica Sa și urmașii Săi, să fie plini cu Duhul Sfânt, după cum citim despre primii credincioși, în experiența minunată pe care a făcut-o în camera de sus, din Ierusalimul de altă dată: „Și toți s-au umplut de Duhul Sfânt“. „Atunci Petru, plin de Duhul Sfânt, le-a zis: „... Dar Ștefan, plin de Duhul Sfânt, și-a pironit ochii spre cer“,... „Atunci Petru și Ioan au pus mîinile peste ei, și aceia au primit Duhul Sfânt“. „Dar Saul, care se mai numește și Pavel, fiind plin de Duhul Sfânt, s-a uitat țintă la el“.

Înainte de moartea, de învierea și de înălțarea Sa, Mîntuitorul a pregătit pe urmașii Săi, prin următoarea asigurare: „Este bine pentru voi ca Eu să merg, căci dacă Eu nu merg, Mîngietorul nu va veni la voi; dar dacă Eu Mă duc, Îl voi trimite la voi“. Reiese de aici că Hristos urma să rămînă pururea în inima copiilor Săi prin Duhul Sfânt. Unirea lor cu El era mai strînsă decît atunci cînd era personal cu ei.

Prin Duhul Sfânt credinciosul ajunge pârtaș de fire dumnezeiască. Hristos a dat Duhul Său ca putere dumnezeiască pentru a birui orice înclinație spre rău, ereditară sau cultivată, și pentru a imprima în Biserica Sa propriul Său caracter“.

„Preschimbarea caracterului este o mărturisire a faptului că Hristos locuiește înlăuntru. Duhul lui Dumnezeu dă naștere la o viață nouă în suflet, educînd gîndurile și dorințele în supunere față de voința lui Hristos; iar omul lăuntric este înnoit după chipul lui Dumnezeu“.

„Nimeni nu este atît de rău, nimeni nu a căzut atît de jos, încît să fi trecut dincolo de puterea de a lucra a acestei forțe. În toți aceia, care se vor supune Duhului Sfânt, se va însămînța un principiu de viață nouă; chipul pierdut al lui Dumne-

zeu se va reface în natura omenească. Putera înnoitoare trebuie să vină de la Dumnezeu. Schimbarea aceasta se face numai prin Duhul Sfânt. Toți aceia care voiesc să fie mîntuiți, să se supună lucrării acestei Puteri“.

De aceea să primim cu toată sinceritatea îndemnul pe care l-a dat apostolul Pavel credincioșilor din Efes: „Fiți plin de Duh“ Efes. 3,18 u.p.

Mai trebuie amintit un fapt și anume că nu ori de cîte ori se vorbește despre duh, implicit este vorba despre Duhul Sfânt. Traducătorii au dificultăți în legătură cu multe pasaje. Ei nu știu dacă trebuie să scrie cu literă mare sau nu, atunci cînd întîlnesc cuvîntul duh. Dar cînd întîlnesc cuvintele Duhul Sfânt, atunci de regulă le scriu cu litere mari, știind bine că este vorba despre a Treia Persoană a Dumnezeirii.

Hr. Artinian

A FRÎNT... ȘI A DAT!

(Urmare din cop. II-a)

dacă nu simțim împreună cu aceștia. Inimile reci, împietrite, lipsite de căldura împreunei simțiri nu vor putea fi niciodată heralzi ai harului milostiv. Pentru a colabora cu cerul la rîscumpărarea celor păcătoși, trebuie să dăm pe față în viața noastră, o iubire plină de compătimire pentru cei păcătoși. Noi înșine trebuie să sîngerăm în noi înșine, dacă vrem să fim slujitori cu succes ai singelui rîscumpărător.

Dacă simțim nevoia unei transformări a vieții noastre de slujire, de transformare a caracterului nostru, atunci cu siguranță că va veni în experiența lucrării noastre de slujire o zi, o zi cînd Domnul ne va duce, ca și pe Iacob, la „pîriul Iaboc“ al experienței noastre personale. Acolo și atunci, El va frînge ceea ce este rău în ființa noastră, ne va elibera de nedesăvîrșirile noastre și apoi ne va arunca în brazele nevoilor lumii, ale vieții, ale slujirii. ACEASTA PENTRU CĂ NUMAI PÎINEA FRÎNTĂ A PUTUT FI O HRANĂ MULȚIMII CE AVEA NEVOIE DE EA.

Am avut prilejul să văd acest lucru. Am fost martor al unor momente vrednice de atmosfera din camera de sus în grupul ucenicilor Domnului. Am văzut frați ce au îngăduit Duhului lui Dumnezeu să frîngă în ei firea lor dîrză. I-am văzut „mărturisindu-și unii altora greșelile“ și rugîndu-se

unii pentru alții. Am simțit atunci pacea și armonia cerului la lucru. Am văzut o Comunitate unită, iar terenul inimii pregătit pentru manifestarea puterii Sale. Am văzut toate acestea și m-am bucurat pentru că am experimentat puterea Duhului lui Dumnezeu în viața copiilor și a slujitorilor lui Dumnezeu. Da! Pîinea astfel binecuvîntată și frîntă va sluji ca hrană pregătitoare pentru veșnicie.

Cu siguranță că și noi avem de făcut ceva în favoarea propriei noastre desăvîrșiri. Căci a fi „frînti“ și apoi „dați“ este condiția sine qua non a succesului nostru prezent și veșnic.

D. Popa

SFÎRȘIT DE CALE

— La data de 15 aprilie 1974, adoarme în Domnul fr. Ioan Burtan, membru al Comunității A.Z.S. Piatra jud. Teleorman.

Născut la data de 28 iunie 1903, primește botezul credinței advente în anul 1930 și îndeplinește timp de mulți ani slujba de prezbiter al Comunității A.Z.S. Piatra.

Închide ochii în nădejdea învierii din morți și a răsplătirii veșnice.

— La 31 oct. 1974, trece la odihnă sora Maria I. Măndoianu, membră a Comunității A.Z.S. Provița, jud. Prahova.

Născută în anul 1892, primește credința adventă împreună cu soțul ei în anul 1922. Mamă a 6 copii, a fost un model de hărnicie și devotament.

Înmormîntarea a avut loc în cimitirul Comunei Provița. Cuvîntul mîngîierii veșnice a fost rostit de frații: M. Popa, consilier la Conferința București și P. Deleanu, pastorul districtului.

A luat cuvîntul și fr. S. Măndoianu, fiul decedatei, pastor al Evangheliei, după care rămășițele pămîntești ale defunctei au fost așezate în locul odihnei sale vremelnice.

Fericiți morții care mor în Domnul.

Redacția

PROBLEME CONTROVERSATE ALE EXODULUI

Pastor :
V. MOLDOVAN

Ca oameni ai credinței noi credem că toată Scriptura a fost insuflată de Duhul Sfânt, și evenimentele istorice descrise în ea au existat.

În cele ce urmează vom încerca să abordăm unele probleme spinoase ale Exodului, cum ar fi : 1. data probabilă când putea avea loc Exodul poporului israel. 2. legătura lui Moise cu dinastia a XVIII-a a faraonilor ; și 3. identitatea faraonului înecat în Marea Roșie, relatat în Exodul cap. 14.

Înainte de tratării acestor probleme este necesar să dăm loc unei precizări privind multele variante ale unor nume egiptene, care circulă în cărțile de specialitate.

Transcrierea numelor antice, mai ales a numelor egiptene, reprezintă o dificultate. De aceea sînt uzitate o serie de variante ale unor nume egiptene, care nu trebuie să ne surprindă.

Faraonilor Tutmes, de pildă, li se mai spune și Tutmosis ; sau Amenofis uneori apare ca Amenhotep, iar controversatul Mernephtah citeodată apare ca fiind Mernephtah, Menephtah, sau chiar Minephtah. Noi vom folosi variantele cele mai simple și mai uzitate în limba noastră.

I. Data posibilă a Exodului

Există șapte păreri diferite referitoare la timpul cînd ar fi avut loc Exodul iudeilor :

1. Secolul al XVII-lea, în timpul hicsosilor.

2. Secolul al XVI-lea, la expulzarea din Egipt a hicsosilor.

3. Secolul al XV-lea, sub cea de-a XVIII-a dinastie.

4. Olandezul Böhl argumentează că Exodul a avut loc în perioada scrierilor Amarna, adică între 1400—1300 î. Hr.

5. O bună parte a istoricilor plasează evenimentul în secolul al XIII-lea, în timpul dinastiei a XIX-a (pe vremea lui Ramses și Mernephtah).

6. O altă părere este teoria celor două migrări adică Exodul dublu, sub dinastia a XVIII-a și XIX-a.

7. Secolul al XII-lea, mai precis sub domnia lui Ramses IV.

Nu ne putem permite a face o descriere detaliată a acestor teorii, deoarece unele sînt atît de deplasate de posibila realitate istorică, încît le considerăm fantaziste. Sau cum este, de pildă, teoria Exodului

dublu, care pare o absurditate. Din aceste păreri iese în evidență un adevăr pe cît de clar, pe atît de dureros că și în istorie, uneori, avem de-a face cu ipoteze antagoniste, în lipsa dovezilor obiective. Părerile enumerate arată o diferență de jumătate de mileniu în stabilirea unui eveniment istoric cert.

Ne rezumăm doar la trei dintre aceste păreri, care au obținut cele mai multe sufragii ale istoricilor și ale comentatorilor biblici : este vorba de pozițiile lui Eerdmann, Kittel și Böhl.

EERDMANN susține că Exodul a avut loc în timpul celei de-a XX-a dinastie, în secolul al XII-lea. El consideră că izraeliții s-au stabilit în Egipt în timpul dinastiei a XIX-a, mai precis sub domnia lui Mernephtah, fiul lui Ramses II, și au ieșit în jurul anului 1130 î.Hr., în timpul domniei lui Ramses IV. Susținerea lui Eerdmann este eronată din două motive : Primul : în cazul acesta timpul șederii izraeliților în Egipt s-ar rezuma doar la 100 de ani. Al doilea motiv : este un adevăr ferm stabilit că David a domnit în jurul anului 1000 î.Hr. ceea ce ar însemna că pentru lungă perioadă istorică de la Moise și pînă la David rămîn doar 130 de ani. Fapt total imposibil !

Dar problemele cele mai spinoase le ridică părerea lui KITTEL (căruia i s-au alăturat Naville, Price și alții). El este de părere că faraonul care a asuprit pe izraeliți a fost Ramses II, și că Exodul s-a petrecut în timpul fiului său, Mernephtah, în anul 1220. Kittel își bazează susținerea sa pe afirmația din Exodul 1,11 cum că izraeliții au zidit orașele Pitom și Ramses. Iar orientalistul Pierre Montet afirmă că cetatea Ierihonului a fost distrusă în timpul al XVIII, ceea ce ar coincide cu domnia faraonului Mernephtah.

Părerea aceasta este susținută și de Zenon Kosidowski, autorul cărții „Povestiri Biblice”. La pag. 152 scrie textual : „Împreună cu istoricii am ajuns la convingerea că Ieșirea a trebuit să aibă loc indiscutabil în timpul domniei faraonului Mernephtah care se pare că s-a înecat în Marea Roșie. Zeci de generații au crezut adînc, că aceasta a fost soarta acestui monarh, că Dumnezeu l-a pedepsit în acest fel pentru împilarea și prigonirea izraeliților”.

Dacă citim cu atenție pasajele următoare ale cărții, înțelegem pe deplin stăruința autorului de a-l identifica pe Mernephtah ca fiind faraonul Exodului. El speculează faptul că mumia lui Mernephtah nefiind găsită mult timp, a atras o serie de comentarii la considerația că aceasta ar fi o dovadă a înecării faraonului în Marea Roșie. Kosidowski, în dorința de a face din eveniment o legendă, acceptă ca fapt „indiscutabil” că Ieșirea a avut loc în timpul lui Mernephtah. Apoi dezvăluie că mumia lui a fost găsită de către Smith în anul 1898, deci nu s-a înecat. Întimplarea cu Marea Roșie ar fi doar o legendă...

El greșeste — se pare — intenționat, prin neadmiterea faptului că Exodul s-ar fi putut petrece cu mult sau cu mai puțin timp înaintea de faraonul său „preferat”.

Noi sîntem chiar de partea acestei păreri și credem că patru argumente sînt destule pentru spulberarea mitului științific al „merneptahismului”.

1. De la 1220 și pînă la David rămîn cam vreo 210 ani. Perioada pare prea scurtă pentru atîtea evenimente istorice ! Aerul, alimentele pot fi comprimate, dar durata generațiilor de oameni, nu ! Numai perioadele precis menționate, cum ar fi : călătoria în pustiu, timpul lui Iosua, Samuel și Saul fac vreo 160 ani ! Ca să nu mai vorbim de judecători. Pentru tot restul rămîn numai 50 de ani. Imposibil, căci unde mai punem asuprirea izraeliților de către moabiți, madianiți și filistenii ?

2. Descoperitorul ruinelor Ierihonului, dr. Caterine Kenyon afirmă că cetatea a fost distrusă în timpul celei de-a XVIII-a dinastie egipteană. Inșuși Kosidowski scrie : „Ca urmare, în cercurile științifice are actualmente prioritate părerea că Ierihonul a fost distrus în secolul al XIV-lea î.e.n.” (pag. 152). Ori în acel secol nu trăia nici Ramses II, dar cum să fi trăit fiul lui ? ! În această lumină a faptelor afirmația cum că Exodul „indiscutabil” s-a petrecut în timpul faraonului Mernephtah, ar echivala cu părerea că bătălia de la Austerlitz a fost cîștigată, indiscutabil, de... generalul Eisenhower ! ! !

3. Faptul că în Exodul 1,11 se amintește orașul Ramses, nu este o dovadă că evenimentele descrise au avut loc în timpul lui Ram-

perioadă în care țara ei a cunoscut o pace deplină și o prosperitate rapidă.

Nașterea lui Moise coincide cu ultima perioadă a domniei lui Tutmes I (1525—1508). Fata faraonului care l-a adoptat se pare că a fost chiar Hatșepsut, această femeie energică și inteligentă, care îi dădu lui Moise o educație aleasă, cu scopul vădit al succesiunii la tron. (Exod 2,10). În caracterizarea ei se reține faptul — pentru noi semnificativ — că a fost mult preocupată să aibe un fiu. Ea acceptă să se mărite pro forma cu un fiu minor, nelegitim al soțului ei, dar puterea conducătoare se afla mai departe în mâinile ei. Se pare că aștepta momentul potrivit de a-și înscăuna fiul (pe Moise) ? În locul bastardului susținut de tagma preoțească.

Hatșepsut a fost sprijinită de concubinul ei, un membru foarte influent al camarilei egiptene, arhitectul Senenmut, mare diplomat și cel mai mare arhitect al timpului, cu care s-au priceput să-l țină în frâu pe tânărul și ambițiosul faraon Tutmes III. Dar după 22 de ani s-a petrecut ceva. Hatșepsut și Senenmut dispar deodată din rapoarte, iar faraonul Tutmes III cu o ură sălbatică procedeză la distrugerea barbară a numeroaselor monumente de o rară frumusețe, ridicate de Senenmut în amintirea numelui și chipului frumoasei regente, care îngenunchiase trei faraoni bastarzi purtând același nume. Acest amănunt ne dă de gândit că rapida dispariție a lui Hatșepsut și a lui Senenmut să nu o considerăm naturală, din contră, se pare că s-a petrecut ceva grav, o întâmplare care a făcut să erupă mânia violentă a lui Tutmes III.

Avem impresia că E.G. White dezleagă problema când scrie despre motivul fugii lui Moise în Madian: „Regelui i se expuse că această faptă are o mare însemnătate; Moise ar intenționa să ridice pe poporul său contra egiptenilor, să răstoarne guvernul și să se urce pe tron; și că n-ar mai fi nici o

siguranță pentru regat, cât timp el este încă în viață. Imediat fu hotărât de către monarh că el trebuie să moară”.

Probabil că Hatșepsut l-a ținut pe Moise 28 de ani la curtea regală cu intenția de a-l promova pe tron, părere împărtășită și de A.P. Lopuhin (Istoria Biblică, vol. II, p. 58 (P.P. 244); fără îndoială prin aceasta plănuia să-și întărească propriul ei control asupra națiunii. D. Tudor este de părere că Hatșepsut a murit de bătrânețe. (Mari căpitani ai lumii antice, vol. III, p. 34). Credem că este o părere eronată. Din contră! Brusca dispariție a regentei, și mânia sălbatică a lui Tutmes III împotriva monumentelor lui Hatșepsut par a fi o dovadă a suprimării ei. Moise a reușit să fugă în Madian, dar mama lui adoptivă, frumoasa, inteligentă și vigouroasă Hatșepsut a căzut victimă planurilor ei care s-au descoperit prin răbufnirea miniei fiului ei adoptiv.

III. Care a fost faraonul înecat în mare ?

Am văzut că Eerdmann susține că a fost Ramses IV. Kittel, Naville, Price și alții cred că a fost Merneptah, fiul lui Ramses II. A.P. Lopuhin (Istoria Biblică, vol. II, p. 117) este de părere că Tutmes IV s-a înecat în Marea Roșie.

În tot cazul, faptul că mumiile posibililor faraoni înecați au fost găsite, pune pe mulți în încurcătură, ceea ce — bineînțeles — este speculată la maximum. Un exemplu elocvent este Zenon Kosidowski, care în cartea sa „Povestiri Biblice”, la pag. 153 scrie :

„Pe baza exemplului acestei povestiri dramatice, se poate ilustra cum s-au amestecat în Biblie faptele istorice cu legendele. La sfârșitul secolului trecut, doi arabi au descoperit niște catacombe săpate în stîncă, în care preoții egipteni au pus în sicrie de lemn treizeci și șapte de mumii regale, pentru a le ascunde de jefuitoarii de morminte. Se odihneau acolo rămășițele lui Seti I, Ramses al II-lea și ale multor alți faraoni cu soțiile și fiicele, lipsea însă Merneptah, ceea ce, după cum se pretinde, ar fi reprezentat confirmarea povestirii biblice”.

„Dar, în anul 1898, deci treisprezece ani mai târziu, povestirea biblică a fost din nou subminată. În

Valea Regilor, s-a găsit al doilea mormînt comun cu alte paisprezece mumii regale, iar printre ele, ce minune, se afla chiar Merneptah. În acest fel, a ieșit la iveală faptul că el nu s-a înecat în mare, ci a murit de o moarte naturală, în patul său. Trebuia să se mai aibă în vedere posibilitatea, că marea putea să arunce pe mal cadavrul său și că apoi a fost îmbălsămat, după cum cerea ritualul de înmormîntare. Cu toate acestea însă, cercetările medicale, făcute de către specialiști în mod amănunțit, nu au constatat nici un fel de urme ale acțiunii apei de mare asupra corpului faraonului mort. Povestirea biblică nu a rezistat în fața descoperirilor implacabile ale științei”.

După apariția acestui material, Kosidowski recunoaște că a primit câteva scrisori de la cititori, care au atras atenția asupra contradicției între afirmația de mai sus și relația cuprinsă în cartea lui W. H. Boulton „Eternitatea piramelor și tragedia Pompeiului”. Autorul citează scrisoarea arheologului E. Smith care scrie că mumiile faraonului Merneptah avea „urme de incrustație a cristalelor de sare”, lucru care ar fi dovedit că faraonul s-a înecat într-adevăr în mare. Kosidowski, respinge această dovadă, afirmînd: „Cadavrul faraonului a fost îmbălsămat, iar procesul îndelungat și complicat de îmbălsămare a trebuit cu siguranță să înlăture toate urmele, chiar și cele mai mici ale sării de mare”. (pag. 153, nota)... Este clar ?

Este desigur bizar faptul că mai întîi se suține că se putea ca valurile să fi aruncat cadavrul pe mal, apoi a fost îmbălsămat; dar cercetările medicale făcute în mod amănunțit, nu au constatat nici un fel de urme ale acțiunii apei de mare... Apoi se atrage atenția că s-au găsit urme ale cristalelor de sare, atunci se invocă faptul că procesul de îmbălsămare a trebuit cu siguranță să înlăture orice urme ale sării de mare! Ei bine, dacă se știa cu siguranță că îmbălsămare distruge orice urmă, de ce se argumenta că cercetările medicale nu au găsit urme ale apei de mare pe mumiile faraonului?! Îmbălsămare ori distruge urmele, și-atunci nu le mai cauți, ori dacă le cauți, nu le distruge, deci dacă găsești urme, trebuie să accepți dovada !

Dar să nu fim malițioși, Merneptah nu avea de ce să se înenece, căci n-a avut nici o legătură cu exodul, deci putea să moară liniștit în pat. Cum s-a mai amintit, fiind contemporan cu Ghedeon, a trăit cu vreo 200 de ani după omologul său care a împărțit soarta descrisă în Exodul cap. 14.

Vina provocării acestor inutile controverse în parte aparține și acelor comentatori biblici, care în dorința de a găsi confirmări extra-biblice, s-au abătut de la cronologia precisă a Bibliei, declinand-o în favoarea unor presupuneri nesigure. Nu Biblia greșise, ci aceia care o interpretau, plecând de la ideea preconceptută că unui om înecat în mare neapărat i se pierde cadavrul, și au mutat data Exodului în funcție de lipsa mumiei unor faraoni. Dacă ei ar fi studiat mai atent Biblia, și ar fi crezut în caracterul ei inspirat, ar fi fost mult mai prudenți în comentariile lor. Neabătându-se de la cronologia biblică, nu ar fi dat ocazie la atâtea aprige controverse.

Da cine putea fi, realmente faraonul Exodului?

S-a amintit mai înainte că după cronologia biblică Exodul s-a petrecut spre jumătatea secolului al XV-lea î. Hr., iar faraonul respectiv se pare a fi fost Amenofis II (sau Amenhotep II cum i se mai zice). Timpul domniei lui corespunde cu cronologia biblică. În scrierile care-l caracterizează apare ca un om crud, fără milă, ceea ce corespunde cu caracterizarea biblică. Brav soldat, om călit, bun sportiv, excelent vânător, abil mînuitor de arcuri, și culmea, ne este prezentat ca un bun înotător (!). Dar nici această calitate nu l-a putut salva de la un sfîrșit tragic, datorită cruzimii și intransigenței lui.

Împrejurările încă neclarificate ale venirii la putere a urmașului său, Tutmes IV, copilul mai mic al lui Amenofis II, întăresc această presupunere că faraonul care suportase șocanta serie de plăgi decimate ale Egiptului, a fost acest faraon călit și dur. Obiceiul succesoral egiptean era că fiul cel mare fiind prințul moștenitor, urma la tron fără drept de apel. De ce nu s-a respectat tradiția succesorală în cazul urmașilor lui Amenofis II? Situația pare și mai suspectă dacă citim ins-

cripțiile de pe postamentul Sfinxului de la Gizeh, în care Tutmes IV povestește că „Marele Zeu“ (Sfinxul) i-a apărut într-o viziune și l-a desemnat pe el să fie urmașul tatălui său. Orice alte ori a avut loc o succesiune regală neregulată, s-au făcut referiri la intervenții ale zeilor. Cînd Hatșepsut a urmat la tron, s-a anunțat că aceasta a fost voința Zeului Amon. Cînd Tutmes III i-a luat locul lui Hatșepsut datorită revoltei tagmei preoțești, s-a făcut public că așa a hotărît zeul Amon. Iată motivul pentru care trebuie să privim cu suspiciune viziunea lui Tutmes IV, care confirmă mai degrabă faptul că la mijloc a avut loc o întimplare neobișnuită, ieșită din comun. Biblia completează acest gol prin descrierea tragicului eveniment al plăgii a zecea: „La miezul nopții Domnul a lovit pe toți întii născuți din țara Egiptului, de la întiiul născut al lui Faraon, care ședea pe scaunul lui de domnie, pînă la întiiul născut al celui închis în temniță“. (Exodul 12,29). Deci prințul moștenitor a fost (deja asociat) la putere, ceea ce explică nevoia pentru care Tutmes IV era nevoit să recurgă la viziuni speciale pentru justificarea față de posteritate a venirii lui la putere.

Dar să vedem ce s-a întimplat cu Amenofis II. Biblia descrie sfîrșitul lui tragic în Exodul 14; 26—31, din care reținem următoarele amănunte semnificative:

1. În urma unei intervenții divine, marea s-a despărțit, creindu-se un coridor uscat, pe care înaintau și egiptenii.
2. Tot în urma intervenției divine, apele s-au reîntors și au inundat oștile egiptene.
3. Nu a scăpat nimeni dintre ei, deci nici faraonul.
4. Cadavrele au fost tîrîte de valuri pe plajă, făcînd posibilă recuperarea cadavrului regal și îmbalsămarea lui. De aceea nu trebuie să-l căutăm pe acest faraon neapărat printre cei a căror mumii încă sînt date lipsă. În ceea ce privește urma apei de mare pe numia faraonului, degeaba s-ar căuta vreo dovadă a inecului în mare, căci Kosidowski ne-a convins pe deplin că procesul de îmbalsămare distruge orice urmă, chiar și cele mai mici ale sării de mare.

Arheologul S. H. Horn, scrie: „Pînă acum nu s-au găsit de loc documente scrise care să arunce lumină directă asupra Exodului din Egipt... Egiptenii antici n-au făcut niciodată însemnări privind nenorocirile și înfrîngerile lor, și din acest motiv este foarte probabil că niciodată nu se vor găsi evidențe scrise despre cele zece plăgi egiptene, sau Exodul izraeliților din Egipt și catastrofa egiptenilor de la Marea Roșie“. (Records of the Past (1963) p. 27, by Siegfried H. Horn.

Trebuie să acceptăm ideea că nu ne rămîne nici o altă dovadă a evenimentelor amintite decît revelația biblică. De fapt pentru sufletul credincios acesta este îndestulător. Nu degeaba a zis Mîntuitorul: „Dacă nu ascultă pe Moise și pe proroci, nu vor crede nici chiar dacă ar învia cineva din morți“. (Luca 16,31).

9 MARTIE 1975

ÎN CONȘTIINȚA ȚĂRII

(Urmare din pag. 1-a)

și în deplină concordanță cu interesele tuturor popoarelor.

Astfel, stăpînă pe propriul ei destin, țara întregă, noi fiii și cetățenii ei, am votat pentru marea ei bucurie, pentru fericirea ei, pentru o lume mai bună și mai dreaptă, în care fiecare țară să fie stăpîna propriului ei destin, o lume eliberată de convulsii și involuții, de stări de încordare și de criză, o lume consacrată marilor idealuri de pace, prosperitate și progres.

(Din presa zilei)

Redacția

CURIERUL ADVENTIST

*Organ al Cultului Creștin Adventist de Ziua a Șaptea
din Republica Socialistă România*

Apare la două luni, sub conducerea unui Comitet

Redacția și Administrația :

București : Str. Labirint nr. 116 — Sect. 4 — Tel. 21.59.60

Redactor

Dumitru Popa